

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Prečnu-
nova ulica 4. — Telefon št. 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. čk. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842; Praha číslo
78.180; Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din,
za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:

Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 3. Telefon št. 190.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Turške čete prekoračile perzijsko mejo

Nezadovoljiv odgovor perzijske vlade na turško noto —
Turške čete zasedle vzhodno pobočje Ararata — Snova-
nje nove turške stranke

Ankara, 12. avgusta, d. Turški poslanik v Teheranu je izročil perzijski vladi daljšo noto turške vlade, v kateri je ta ostro protestirala zaradi neprestanih vpadov kurdskih roparskih tolpa na turško ozemlje. Na noto je odgovorila perzijska vlada, da obžaluje napade kurdskih plemen, vendar pa da imajo ta svoja sedišča na turškem ozemlju, zaradi česar naj pač Turčija sama z njimi obračuna. Odločno pa zavrača očitke turške vlade, da se udeležujejo teh vpadov tudi perzijski Kurdi, ki imajo dovolj polja in prilike za pošteno delo ter jim ni potreba hoditi plenit, kakor turški Kurdi, ki so zaradi večnih turških presekujocih popolnoma obubožali.

Perzijski odgovor je bil sprejet v Ankari z mešanimi občutki ter ga splošno smatrajo kot dokaz perzijskega protiturskega razpoloženja. Vršila se je tudi seja turške vlade, katere se je udeležil med drugimi šef generalnega štaba. Ta je obvestil vlado o načrtih vojske za popolno zatrtje večnih kurdskih nemirov ob perzijski meji. Po tem načrtu baje misli v bodoče zasledovati turška vojska kurdske razbojnice tudi na perzijskem teritoriju, če se bodo poskušali tjakaj zatekati pred njenim zasledovanjem.

Turška vlada je poslala perzijski vladi novo noto z zahtevo, da nanjo odgovori v roku treh dni.

Carigrad, 12. avgusta, s. Turške čete so prekoračile turško-perzijsko mejo ter zasedle vzhodno rob Ararata, to je perzijsko ozemlje, ki je oddaljeno že precej daleč od meje.

Pariz, 12. avgusta, s. Kakor poročajo, je perzijska vlada takoj po uporu turških kurdskih plemen odredila zaporo meje ter dala perzijskim Kurdom nalog, naj se umaknejo v notranjost države, da tako prekinjejo zveze s turškimi Kurdi. Perzijska vlada je storila vse potrebno, da bo ohranila mir in red na meji. Glede na to je Perzija v svojem

odgovoru Turčiji protestirala proti temu, da bi turške čete prestopile na perzijsko ozemlje pri zasledovanju upornikov.

Izjava perzijske vlade

Pariz, 12. avgusta, g. Perzijsko poslaništvo je danes poslalo listom naslednjo izjavo: Perzijska vlada je že o početku kurdske ustaje ukrenila vse potrebno, da ohrani na meji red in mir. Zlasti je zaprla mejo ter naročila obmejnim oblastem, naj skupno s turškimi odrede vse potrebno za preprečitev prekoračenja meje po neljubih elementih.

Kurdska plemena ob perzijski meji so bila evakuirana v notranjost dežele. Eden najodličnejših voditeljev Kurduv Siletko, ki je pobegnil na perzijski teritorij, je bil s svojo tolpo, ki se je uprla odredbam oblasti, po litem boju poražen. Perzijska vlada protestira proti turškim očitkom, da bi bila odgovorna za zadnje dogodke v Kurdistanu, ker je storila vse, kar je bilo mogoče, da se ob meji ohrani mir.

Carigrad, 12. avgusta, AA. Predsednik turške republike, Kemal paša, izjavlja v svojem odgovoru na pismo Fethibeja, da je svobodna diskusija o narodnih vprašanjih vsebovana v samem parlamentarnem sistemu, ki ga Kemal paša od nekdaj podpira. Zato smatra, da je ustanovitev nove levčarske stranke za Turčijo velik dogodek.

Ankara, 12. avgusta, AA. Predsednik turške vlade izmet paša je izjavil v tiskovni listi »Skamist I. Milak«, da predstavlja stranka Fethibeja novo fazo v turškem političnem življenju. O teh važnih vprašanjih, je rekel predsednik vlade, se bom resno pogovoril s svojimi starimi prijatelji. Po teh razgovorih se bosta naša stranka in vlada obrnili na javno mnenje in ga seznanili z novim položajem v državi. Za zdaj mi iskreno pozdravljamo novo stranko.

Afridi v službi indijskih nacionalistov

Napad Afridov na Pešavar je posledica hujškanja indijskih nacionalistov. — Pešavar v nevarnosti.

Pešavar, 12. avgusta, AA. Skupina Afridov je hotela včeraj vdreti v Pešavar. Afridi so bili odbiti in so pustili na bojišču mnogo mrtvih in ranjenih. Telegrafске zveze z Lahoro so bile prekinjene. Ves železniški promet s Pešavarjem je ustavljen. Afridi so v bližini Pešavarja poškodovali železniško progo. Pešavarska trdnjava je danes zopet obstrlevala nepokorna plemena.

— London, 12. avgusta. Po zadnjih vesteh iz Pešavarja so skušali Afridi vdreti v mesto z raznih strani. Napad so preprečili zračne sile. Afridi so zbrali več tisoč mož, ki naj bi bili ponoči izvedli napad. Prišli so v območ-

je trdnjaviških topov, nakar so morali opustiti svoj namen. Dokazano je, da so indijski nacionalisti naščuvali Afride, da so vdrl iz svojih gorskih naselbin v nižave.

Karachi, 12. avgusta, AA. V okraju Sukur je nastal napet položaj med muslimani in Indijci. Oblastva so morala zaprositi vlado, da je odposlala v ta okraj angleške čete in policijo.

Bombay, 12. avgusta, g. Okoli 2500 Afridov je še vedno zbranih pred mestom Pešavar z namenom, da bi ga pri prihodnji priliki znova napadli. Na angleški strani so stopila mombna letala in topništvo v akcijo.

Revolucionarni pokret v Argentini

Odpor proti diktatorskemu režimu predsednika Irogoena — Kritičen gospodarski položaj Argentine

Buenos Aires, 12. avgusta, s. Proti politiki predsednika Irogoena in proti sedanjim argentinskim vladni, se opaja v zadnjem času vedno večji odpor, ki bi lahko dovedel do revolucionarnega gibanja.

V zadnjih dneh je 33 članov parlamentarne opozicije dvignilo proti predsedniku formalen protest, v katerem ga obtožujejo, da ni spoštoval ustave in da je povzročil sedanje diktatorsko stanje. Vzrok za to veliko nezadovoljstvo proti predsedniku, ki je bil ob svoji izvolitvi leta 1928, še zelo popularen, bo najbrže v gospodarskih momentih. Cene pšenice so padle. Trgovinska bilanca postaja v zadnjih letih vedno bolj neugodna in je pezo že občutljivo padel. Tudi sicer se je gospodarski položaj zelo poslabšal.

Da računa vlada z možnostjo resnih nemirov, da celo z revolucionarnim gibanjem,

Odločilna bitka na Kitajskem

Peking, 12. avgusta, g. Med četami nacionalne vlade in komunističnimi četami divja od davi v bližini Tient Sina divja borba, katere se udeležuje približno 50.000 mož in eskadrila letal. V tujakih političnih in diplomatskih krogih mislijo, da je usoda nankinske vlade odvisna od tega, kako bo izpadla ta bitka. Ako bo Čangšajsku uspelo odbiti napad upornikov, bo nankinska vlada za sedaj rešena.

Sanghai, 12. avgusta, g. Komunistično uporno gibanje raste nankinski vladni že preko glave. Velika komunistična vojska koraka od juga proti Čangu. Po zadnjih vesteh so se nankinske čete umaknile iz Čana. Vse prebivalstvo je pobegnolo. Hankau se mrzlično pripravlja za obrambo. Dnevno se vrše justifikacije komunistov

Enodnevna splošna stavka na Madžarskem

Budimpešta, 12. avgusta, M. Kakor se zatrjuje v informiranih krogih, se pripravljajo na Madžarskem velik delavski pokret. Splošna gospodarska kriza je zavela take oblike, da je najhujše prizadeto delavstvo, ki s svojimi pičilimi dohodki sploh ne more več izhajati. Zato se je v zadnji dobi vedno teneje oklenilo svojih organizacij, ki so se kljub pritisku z vlade strani okrepile že tako, da so se odločile za večjo akcijo v svrhu izboljšanja položaja delavstva. Za 1. september bo, kakor se zatrjuje, proklamirana generalna stavka, obenem pa se bodo v vseh večjih delavskih centrih vršila javna zborovanja, na katerih bo delavstvo izrazilo svoje želje in zahteve.

VELIKA VAŽNOST JESENSKEGA ZASEDANJA DRUŠTVA NARODOV

Letošnje plenarno zasedanje se bo začelo 10. septembra in bo najbrž trajalo cel mesec — Najvažnejše bodo neoficijelne razprave državnikov o Briandovem predlogu

Zeneva, 12. avgusta p. Letošnje zasedanje Društva narodov bo, kakor sodijo v mednarodnih političnih in diplomatskih krogih, eno najvažnejših izza obstoja Društva narodov. Formalni dnevni red sicer razen volitve ne stalnih članov sveta DN ne vsebuje posebno važnih razprav, a tem važnejše bodo neoficijelne konference, ki se bodo vršile pri tej priliki med državniki, ki se bodo zbrali v Zenevi. Glavni predmet teh razprav bo tvoril Briandov predlog o osnovanju evropske unije. Prvotno so nameravali staviti ta predlog tudi oficijelno na dnevni red. Ker pa se je izkazalo, da zaveda še ni dozorela za javno razpravo, se bodo po predlogu Anglije o tem vršile najprej le neoficijelne konference, tako da bo težje tozadevnih razprav in posvetovanj ostalo še vedno na osebnih sestankih in razmotrivanjih med zastopniki zainteresiranih držav. Vsekakor pa upajo, da bo to v toliki meri razčistilo položaj, da se bo moglo morda že na prihodnjem zasedanju Društva narodov ali pa na posebnih in ta namen sklicanih konferenci razpravljati konkretno in službeno.

Izjemoma se bo letošnje zasedanje Društva narodov pričelo šele 10. septembra. Po statutu bi se moralo pričeti že prvi ponedeljek v septembru, toda lanske izkušnje so napotile predstvedstvo, da se zasedanje pomakne za teden dni pozneje. Lani je namreč silna vročina zelo ovirala delo, posebno še, ker sejna dvorana nima dobre ventilacije, nova palača Društva narodov pa še ni dogotovljena.

Letošnjemu zasedanju bo predsedoval delegat Venezuele Zumeta, ki je obenem poslanik svoje države v Bernu in Parizu. Zumeta je na glasu izvrstnega diplomata in dobrega poznavalca mednarodnih problemov. Po konstitui-

ranju predsedstva bo podal tajnik poročilo o izvedbi sklepov zadnjega zasedanja, nakar se bo razpravljalo o poročilih raznih komisij, ki so poslovale med letom. Končno bodo izvoljeni trije nestalni člani v svet Društva narodov. Rok je potekel letos Finski, Kanadi in Kubi. Verjetno je, da se bo razvila huda borba za ta tri mesta. Kandidat mora dobiti najmanj 28 glasov. Jugoslavija, ki je bila lanske leto izvoljena, je dobila od 54 skupnih glasov 40, to je najvišje število, ki ga je doslej dosegel kak kandidat. Mandat Jugoslavije traja še dve leti. Kot najresnejši kandidatje za letos izpraznjena mesta prihajajo v poštev Indija, Avstralija in ena od baltičskih držav.

Med drugimi internimi točkami je na dnevnem redu tudi razširjenje predsedništva. Dosedaj je bilo šest podpredsednikov, po novem predlogu pa naj bi vstopili v predsedništvo tudi vsi predsedniki posameznih komisij, da bi bila na ta način v večji meri podana kontinuiteta dela. Letos bo tudi definitivno urejeno vprašanje uradništva Društva narodov. Doslej so vzdrževale del uradništva posamezne države. Ker pa se je to izkazalo za neoportuno, obstaja predlog, da se ustanovi poseben kader uradništva Društva narodov. Letošnja skupščina mora zaradi tega odobriti pragmatiko, določiti višino plač in ostalih prejemkov ter sistemizirati posamezna uradniška mesta in način napredovanja.

Zelo važna točka dnevnega reda je tudi revizija pakta Društva narodov. Revizija je v zvezi s Kelloggovim paketom, kateremu naj bi se prilagodil tudi pakt Društva narodov, da bi se izognilo Društvo narodov neugodnim situacijam, ki bi lahko nastale v primeru kakih konfliktov.

Na dnevnem redu so nadalje begunsko vprašanje, poročila komisij za pobijanje suženjstva, trgovine z dekleti in prostitucije, za zaščito dece, za kontrolno trgovino z mamili, za organizacijo higijenske službe itd. O higijenski službi bi imel glavni referat jugoslovenski delegat, Jugoslavija je najbolje organizirala higijensko službo in služi njena organizacija za vzgled drugim državam. Kakor znano, je Društvo narodov letos poslalo v Jugoslavijo posebno komisijo zdravnikov, da na licu mesta preuči našo organizacijo. Komisija je sestavila zelo pohvalno poročilo in predlagala, naj se po vzrocju Jugoslavije organ zira higijenska službi tudi po vseh drugih državah, kakor sta to doslej storili Čečija in Kitajska, kamor je bil odposlan poseben jugoslovenski strokovnjak.

Zelo važno točko dnevnega reda tokratnega zasedanja tvori tudi volitev članov mednarodnega razsodišča v Hagu. Med drugimi je potekel rok tudi dosedanjemu jugoslovanskemu članu razsodišča. Kdo bo njegov naslednik, še ni znano. Imenuje se dr. Ninko Peč in dr. Niko Arangeljevič.

Zanimanje za tokratno zasedanje Društva narodov je glede na vse te važne razprave, prav posebno pa zaradi uvodoma omenjene razprave o Briandovem predlogu zelo veliko. Že sedaj prihajajo odposlanci posameznih držav, da rezervirajo prostore za svoje delegacije, ki bodo zelo številne. Tudi mnogo novinarjev je že prispelo v Zenevo. Glede na obsežnost dnevnega reda bo trajalo tokratno zasedanje najbrž cel mesec dni. Ni izključeno, da bo po oficijelnem zaključku pretvorjeno zasedanje v posebno konferenco, ki bo razpravljala o Briandovem predlogu. To pa je predvsem odvisno od poka in razvoja razgovorov, ki se bodo o tem vršili med zasedanjem.

Konferenca jugoslovenskih škofov v Zagrebu

Uvod v evharistični kongres — Polnoštevila udeležba katoliških škofov iz vse države — Predmet razprav

Zagreb, 12. avgusta, n. V okviru evharističnega kongresa se je danes pričela konferenca jugoslovenskega episkopata. Konference, ki se ji pripisuje v cerkvenih krogih, pa tudi v javnosti velika važnost, se udeležujejo vsi jugoslovenski škofje z izjemo kortskega škofa dr. Ucelinija, ki je bolan in je poslal na konferenco svojega namestnika. Večina škofov je prispela v Zagreb že tekom včerajšnjega dne. Danes so prispeli še barski škof dr. Dobretič, prizrenski škof dr. Gnidovec ter vojvodinski škofski administrator dr. Budanović.

Konferenca se je pričela danes dopoldne ob 9. v madžkofijskem dvorcu ter je trajala do 13. po skupnem kosilu pa se je nadaljevala ob 17. in je trajala do 19. Posvetovanja se bodo jutri še nadaljevala. Novinarjem, ki so se zanimali za potek konfe-

rence, je bilo izjavljeno, da bo o sklepih ob zaključku konference izdan poseben komunikat.

Kakor se izve iz poučenih cerkvenih krogov, se bavi konferenca z vsemi aktualnimi vprašanji, ki se tičejo katoliške cerkve v Jugoslaviji. Gre predvsem tudi za vprašanja, ki so v zvezi s konkordatom. Razen tega razpravlja škofovska konferenca o internih cerkvenih in organizacijskih vprašanjih, med drugim o novi razmejitvi škofij v skladu z državnimi mejami in upravno razdelitvijo države. Obstaja namera, da se dosedanje škofijske administracije za Vojvodino, Bačko in Dalmacijo pretvorijo v samostojne škofije. Ostali del razprav je posvečen vprašanju verouka, pokretu katoliške akcije in drugim cerkvenim zadevam.

Kralj Karol poseti Jugoslavijo

Bukarešta, 12. avgusta, p. Listi poročajo, da bo rumunski kralj Karol v kratkem posetil jugoslovenskega kralja. Poset se bo vršil najbrže na Bledu. Cim bodo urejene notranje zadeve Rumunije, o katerih se sedaj razpravlja v Sinaji, in bo določen termin za kronanje, bo kralj Karol odpotoval v inozemstvo in najprej posetil Jugoslavijo.

5. oktobra kronanje kralja Karola

Bukarešta, 12. avgusta g. Kralj Karol se je z ministrskim predsednikom Maniujem že sporazumel o tem, da se bo kronanje vršilo 5. oktobra. Obenem s kraljem bo kronana tudi princesa Helena.

Turčija se udeleži balkanske konference

Atene, 12. avgusta, AA. Papanastasiu je dobil pismo od turškega ministra zunanjih zadev, Tefvilk Ruždži beja, ki ga obvešča, da pristaja turška vlada na idejo balkanske unije in da se bo turški poslanik v Atenah udeležil balkanske konference kot opazovalec. V pismu pravi minister dalje, da bo poseben odbor še razpravljal o tem, kdo naj bo v turški delegaciji, ki pojde na to konferenco.

»Bolgarski teden« na Madžarskem

Sofija, 12. avgusta AA. Bolgarski »Morski Zgovore«, društvo, ki je podobno našim »Jadranski strazice«, priredi od 5. do 28. septembra izlet na Madžarsko, ko pride Madžari »Bolgarski teden«. Izletnike bo vodil madžarski profesor in arheolog na sofijski univerzi dr. Geza Fester.

Bolgarija išče posojila

Sofija, 12. avgusta, M. Bolgarska Narodna banka vodi v zapadnih evropskih denarnih centrih pogajanja za najetje velikega posojila v znesku 4 milijard levov. Dosedanja pogajanja so pokazala, da bi bili zapadnoevropski finančni krogi sicer pripravljeni dati Bolgariji zahtevano posojilo za obnovo gospodarstva in konsolidacijo državnih financ, vendar pa stavijo pogoj, da mora Bolgarija najprej v notranjosti napraviti red in preprečiti nadaljnje rovanje makedonskimi vstajniki. V zvezi s tem tolačijo tudi zadnje odredbe vlade proti voditeljem bolgarskih komitov, zlasti pa proti vodji makedonskimi vstajniki Vanč Mihajlovu, zoper katerega sta bili doslej izdani že dve tiralici.

Jubilej najstarejšega bolgarskega episkopa

Sofija, 12. avgusta AA. V Varni je bil v nedeljo svečano praznovan 90. rojstni dan mitropolita Simeona, najstarejšega bolgarskega episkopa. V mestnem parku so pri tej priliki odkrili spomenik z njegovim poprsjem. Te svečanosti so se udeležili kralj Boris in ministri Ljapčev, Burvov in Cankov.

Državna konferenca vinogradnikov Novi Sad, 12. avgusta p. Na inicijativu novosadske trgovske zbornice se bo dne 20. t. m. vršila v Novem Sadu konferenca vinogradnikov. Na konferenci se bo razpravljalo v glavnem o organizaciji izvoza naših vin s posebnim ozirom na ponudbo, ki so prispela v zadnjem času iz Holandske. Na konferenco so povabljeni zastopniki vinogradniških organizacij iz vse države.

Iz finančne službe

Beograd, 12. avgusta p. Z odlokom finančnega ministra je pomaknjen v višjo skupino knjigovodja dravske finančne direkcije Albert Zupan.

Šibenik predsedniku vlade

Beograd, 12. avgusta. Predsednik ministrskega sveta in minister notranjih zadev general Peter Živković je dobil tele brzojavko:

»Mesto in občina Šibenik se vam, ohrabrena po vaših divnih in rodoljubnih besedah za napredek in srečo domovine, zahvaljuje iz vsega srca za visoki obisk ter vas se enkrat odločno in svečano zagotavlja, da bosta poslej, kakor doslej, stala v prvih vrstah za procvit, srečo in napredek edinstvene, velike in nedeljive mile Jugoslavije. — Županov namestnik: Vlado Kulić.«

Konferenca v Vrnjački banji

Sofija, 12. avgusta M. Kakor poročajo tujkajšnji listi, bo bolgarsko-jugoslovenska mešana komisija, ki zaseda v Vrnjački Banji, kmalu zaključila svoje delo. V vseh glavnih vprašanjih je že dosežen sporazum, podrobno delo na terenu pa gre precej naglo izpod rok. Sedaj se sestavljajo zaključni protokoli, ki jih bosta ob zaključku konference podpisali obe delegaciji in nato predložili svojim vladam v odobrenje.

Beograd, 12. avgusta. Mešana jugoslovensko-bolgarska komisija, ki že dalje časa zaseda v Vrnjački banji, bo te dni zaključila svoje delo. Po končanem poslu bodo člani komisije priredili turnejo po Jugoslaviji. Posetili bodo vsa večja mesta. Dne 27. t. m. pridejo v Beograd, kjer jim bo občina priredila sprejem. Iz Beograda odpotujejo nato v Zagreb, od tam v Dalmacijo, nato pa preko Sušaka v Ljubljano in na Bled.

Križarka »Dalmacija« v Grčiji

Atene, 12. avgusta M. ugoslovenski poslanik v Atenah je obvestil grško zunanje ministrstvo, da bo jugoslovenska križarka »Dalmacija«, ki se nahaja na potovanju po Sredozemskem morju, te dni posetila grške luke. Jugoslov. mornarji bodo pri tej priliki položili venec na grobove jugoslovenskih vojakov na Krfu in drugih pokopališčih v Grčiji.

Posojila PAB

Beograd, 12. avgusta, č. Na svoji včerajšnji seji je izvršni odbor Privilegirane agrarne banke dovolil 124 hipotekarnih posojil v znesku 3.490.000 Din 759 zadružnih posojil v znesku 2.880.000 Din.

Davčni predstojnik utonil

Šibenik, 12. avgusta, n. Na reki Krki je pri kopanju danes popoldne utonil starešina davčnega urada v Šibeniku Jovan Končić. Med kopanjem ga je zadela srčna kap. Izginil je pod vodo, predno so mu mogli priskočiti na pomoč. Njegovo truplo so uro pozneje potegnili iz vode. Vsaka pomoč je bila seveda že prepozna.

Važna reforma davka na poslovni promet

Reforma prinaša omiljenje in poenostavljenost pobiranja davka in znatno zožuje krog davčnih obvezancev — Za narodno gospodarstvo pomenja reforma veliko olajšanje

Beograd, 12. avgusta. AA. Nj. Vel. kralj je podpisal 12. julija t. l. zakon o skupnem davku na poslovni promet, s katerim se izpopolnjuje in izpreminja določbe zakona o davku na poslovni promet z dne 31. januarja in njegove kasnejše izpremembe.

Sedanji davek na poslovni promet, ki se pobira že od sreda 1921. leta, je doživel niz izprememb. Navzlic temu je pa bil predmet stalnih in pogosto prav upravičenih pritožb skoro vseh gospodarskih krogov z izjemo kmetovalcev, ki neposredno niso bili z njim udarjeni. Davek na poslovni promet, kakršen je sedaj, vsebuje v svoji sestavi prav neugodne elemente, ki obremenjujejo in udarjajo naš notranji promet prav občutno. Njegov predmet, promet dobrin, je obremenjen vsakokrat, ko prehaja iz rok ene osebe v posest druge. V promet izročeno blago mora iti čisto, preden pride do konzumenta, preko 5 do 6 posrednikov. Tako konstruirani davek mora pri strogem izvajanju ogromno podražiti življenje, kajti pri vsakem prehodu blaga iz rok enega posrednika v roke drugega se blago podraži za 1 odst., kolikor znaša davek na poslovni promet.

Naša država ni edina, ki je uvedla tako konstruirani davek na poslovni promet. Ako abstrahiramo od neznatnih njim formalne strani, so ta davek in to obliko kljub za promet neugodnih sestavin uvedle mnoge druge države, predvsem Francija, Nemčija, Belgija, Češkoslovaška, Madžarska in Italija. Povsod so bile vitalne državne potrebe, ki so narekovale uvedbo tega davka.

Odkar je bila ta davčna oblika pri nas uvedena, so se začeli skoro dnevno oglašati glasovi o njenih škodljivih posledicah. Te pritožbe so se nanašale tako na promet in na kontrolo, kakor na podražitev življenja. S svojo dosedanjim konstrukcijo sta ta davek in ta davčna oblika, ki obremenjujejo skoro največji del davčnih obvezancev, tesno vezana na pridobitno in močno omejujejo uspeh te pridobitne. Da se ustreže tem upravičenim pritožbam vsaj deloma in da se dosednji zakon o davku na poslovni promet reformira po željah gospodarskih krogov, je bil sprejet gori navedeni zakon, ki naj tem pritožbam gospodarskih krogov v mnogočemu ugodno ter olajša to breme, ne da bi bili s tem fiskalni interesi države oškodovani.

Novi zakon je okvirni zakon, a g. ministru financ so dala pooblastila, da sme z naredbami z zakonsko močjo ta zakon izdelati ter ga v skladu s gg. ministri in po predhodnem zaslišanju gospodarskih krogov uveljaviti. Osrednja misel davčnotehnične reforme te

pravilne oblike je v tem, da osredotoči davek na eno mesto in na eno osebo za vse prometne izpremembe, ki dolete v gospodarskem življenju posamezno blago v neizpremenjeni obliki. To velja za ves promet, ki mu je podvrženo blago na potu od proizvodnika ali od uvoza do konzumenta. Nadalje predvideva novi zakon enkratno davčno breme (pavšal) in to na enem mestu in za eno prometno osnovo ne glede na to, ali je prometna pot daljša ali krajša od določene povprečne poti.

Iz te osrednje misli izhajajo druga misel, ki naj omeji obseg davčnih obvezancev, ki dolete v davčne oblike na čim manjšo število. Skupni davek naj obsega po možnosti s posebnimi ozirom na davčno tehniko ne samo promet (nabavke) blaga v neizpremenjenem stanju od proizvajalca ali uvoza do konzumenta (takozv. trgovske faze), temveč tudi nabavke predproizvodov, ki so potrebni ali ki jih uporabljajo za izdelavo zadevnega blaga. Nadalje spadajo semkaj nabavke kasnejših proizvodov, ki so sestavljene iz blaga, podvrženega skupnemu davku.

Čim bolj bodo gospodarski in tehnični pogoji tega kombiniranega skupnega davka izpolnjeni, tem bolje bo rešena naloga, ki je bila postavljena s to reformo. Tako na pr. more skupni davek na moko istočasno obsejati prometni davek za kruh, prometni davek od živine v klavnicah, lahko vsebuje obenem tudi davek na kožo, meso in klobase, skupni davek za tekstilna tkiva tudi davek na nabavke sirovin (volne in bombaža), kakor tudi davek za vse njihove izdelke do konfekcije, davek na strojno kožo (usnje) sme obsejati i davek od vseh usnjatih izdelkov, skupni davek od papirja lahko krije davek od vsakovrstnih nabavk papirja do časopisnega papirja in izgotovljenega papirnatega blaga.

S tem se bo dosegla izredna poenostavitev davčne odmere, ki bo dobrodošla tako davčnim oblastvom kakor vsemu narodnemu gospodarstvu. Velik krog oseb bo ostal izven okvira davčnih obvezancev in ne bo dolžan prijavljati davka in voditi posebnih knjig o poslovnem prometu. Ako abstrahiramo od uvoza, bo to veljalo tudi za večino trgovcev. Nadalje bo to veljalo tudi za znaten krog obrtnikov-proizvodnikov, n. pr. za peke, čevljarje, krojače, proizvodnike papirnatega blaga itd. Ako upoštevamo tudi to, da je med temi mnogo takih, ki ne vodijo knjig ali pa zelo nezadostno, lahko ocenimo, kolikšna bo olajšava pri vseh teh poslih za trgovce in obrtnike s tem, da izpadajo iz kroga tovrstnih davčnih obvezancev.

Kriza tržškega fašističnega dnevnika

Trst, 10. avgusta. V tržški javnosti je vzbudil veliko pozornost pojav, ki je zopet enkrat javno razkril krizo, v kateri se že ves čas svojega obstoja nahaja tržško službeno glasilo »Il Popolo di Trieste«. Prav za prav so danes fašistični vsi listi, ki izhajajo v Italiji, a vendar ima fašistična stranka kljub temu še mnogo listov, ki veljajo za njene službene organe, odnosno v zadnjih letih, odkar je fašizem identičen z državno politiko, za oficijozen organ režima. Za Juljsko Krajino je tak organ tržški dnevnik »Il Popolo di Trieste«. List je bil ustanovljen l. 1920., ko so bili fašisti sicer še v opoziciji, a vendar že zelo močni. Zlasti v obsejnih pokrajinah so imeli že merodajen vpliv in so zato računali, da bo njihov dnevnik v najkrajšem času v rokah ne le vsakega fašista, temveč tudi vseh drugih, od fašizma odvisnih ljudi. V svojem pričakovanju so se varali in »Popolo di Trieste« je vegetiral iz dneva v dan.

Situacija se je za »Popolo di Trieste« vsaj deloma izboljšala po fašističnem prevratu, ko so dobili fašisti v roke tudi vso državno oblast. Fašističnemu strankarskemu pritisku za razširjenje lista se je pridružil še ves vpliv državne administracije. Prefekti so izdajali naredbe, da morajo uradniki listi naročiti in ga povsod priporočiti. Uradni predstojniki so morali sporočati, kako so bile izvršene te odredbe. Vrh tega so fašistične oblasti dale »Popolu« celo vrsto privilegijev, ki jih drugi listi niso imeli, predvsem seveda prvenstvo pri vesteh službenega in polslužbenega značaja.

Toda vse to ni zaleglo tako, kakor so izdajatelji »Popola« pričakovali in računali. Pokazalo se je zopet enkrat, da naročnikov ni mogoče dekretirati. Pod pritiskom in v strahu, da bi jim odklonitev lahko škodovala v karieri, so mnogi list res naročili, ki bi ga drugače ne, a kljub temu v vseh desetih letih svojega obstoja »Popolo di Trieste« ni mogel doseči niti polnih 4000 tisoč naročnikov. Ker je na ta način naklada ostala daleč pod minimom, ki šele daje v italijanskih večjih mestih dnevniški informacijski in gospodarsko veljavni, je ostal »Popolo« tudi brez inseratov. Gospodarskim krogom, ki naravno računajo pri svojih objavah realno, se rekla v njem ni izplačala in tako se tudi inseratne kalkulacije izdajateljev niso obnesle.

Tako se je moral »Popolo di Trieste« ves čas boriti z velikimi težavami materialnega in moralnega značaja. Slabo gospodarstvo prilestu ter zavest, da se ogromni deficit plačujejo iz javnega denarja, sta še povečali odpor, ki ga je v javnosti rodil pritisk na nepristojno naročanje. Javna tajnost v Trstu je, da so resni fašistični krogi že večkrat v zadnjih letih odločno svarili pred takim postopanjem. Predlagali so, naj se list ukine, češ da lahko še vpleteni listi fašistični stvari mnogo več koristijo, pri čemer se prihranijo še znatne denarne vsote, ali pa se naj list spremeni v uradno glasilo državnih oblasti v Juljski Krajini. Mnogi fašisti, ki so bili v stranki že od njenega početka, torej takrat, ko pripadnost k fašizmu še ni nudila nikakih ugodnosti, zamerjajo listu tudi to, da pišejo vanj najbolj ognjevitve fašistične članke, ravno tako zvan »neofašisti«, to so ljudje, ki so se spreobrnil k fašizmu šele potem, ko je postal državni program. Ti novofašisti so bili poprej čisto najhujši nasprotniki Mussolinija in fašizma, odkar pa je v fašizmu združena vsa moč, bi ga radi vzeli kar v zakup in učili fašistične pravovernosti tudi stare fašistične borce. Ti kvitirajo ta pojav deloma s sarkastičnimi opazkami, deloma pa tudi z ogorčenjem in z zahtevu po izčiščenju, ki se v zadnjem času sploh vedno lažje pojavlja po vsej Italiji.

Te razmere so privedle naposled tudi fašistični direktorij do prepričanja, da tako ne gre naprej. Sklenil je, da prevzame v imenu stranke list javno in tudi formalno v svojo last in izroči vodstvo lista posebnemu inspektoratu. Ta je dobil nalogo, da poleg vodstva tekočih poslov pregleda tudi vse dosedanje poslovanje lista in njegovih upraviteljev. Ako se pokaže, da je bilo gospodarstvo lahkomišelnost, bodo krivički poklicani na odgovor. K. B.

Južni Tirolci vstopajo v fašiste

Bolcan, 12. avgusta. s. Po posetu avstrijskega zveznega kancelarja dr. Schobera pri Mussoliniju, je veliki fašistični svet sklenil, da morejo Nemci iz južne Tirolske, ki so izpolnili svojo vojaško dolžnost v italijanski vojski, prositi za sprejem v fašistično stranko. Kakor javlja vodstvo stranke in na podlagi tega sklena prosilo 500 mladih Nemcev iz južne Tirolske za sprejem v fašistično stranko.

Na pogrebu prijatelja umrl

Koprivnica, 12. avgusta. Č. Tragičen slučaj se je primeril danes dopoldne v Koprivnici. Seljak Marko Šubotić je prišel na pogreb svojega prijatelja Jovana Lehana. Ko so se govorniki na erobu poslavljali od pokojnika, se je Šubotić nenadoma zgrudil in padel v jamo. Slučajno navzoči zdravnik je ugotovil, da ga je zadela kap. Bil je takoj mrtel in je bila vsaka zdravniška pomoč zaman.

Morski psi pri Valenciji

Madrid, 12. avgusta. AA. Poročajo iz Valencije, da so se v bližini tamošnjih peščin pojavili množični morski psi. Pokopali na peščinah so skupaj z ribiči ujeli enega psa.

Jesenski delovni načrt avstrijske vlade

Predložila bo zbornici načrt za reformo volilnega reda in bračnega prava — Velik deficit pri brezposelnih podporah

Graz, 12. avgusta. g. V. »Grazer Tagblatt« je objavljen razgovor z vodilno osebnostjo avstrijske politike, ki je očitno zvezni kancelar dr. Schöber.

V tem članku se razpravlja o razgovoru dr. Schöbera z voditelji Heimwehra. V članku se ugotavlja, da je v tem razgovoru nasproti vsemu od heimwehrovski strani šlo glede afere Pabsta le za dovoljenje za kratko bivanje Pabsta v Avstriji. Zanimivo je, da se je razgovora s Heimwehrovci udeležil tudi trgovski minister Schuster. Dr. Schöber je ob tej priliki voditeljem Heimwehra obrazložil tudi pripravljene vladne programe za jesensko zasedanje, čigar glavni točki bo sta volilna reforma in reforma bračnega prava.

Dr. Schöber tudi ni skril svojega dvoma zaradi uspeha avstrijskega meščanstva pri volitvah, ako se ne bi v zadnji uri pri obeh velikih strankah doseglo potrebno izboljšanje volilnega zakona.

Dunaj, 12. avgusta. g. Iz vladnih krogov sporočene številke o brezposelnih podporah izkazujejo deficit, ki se bo do konca leta zvišal na 100 milijonov šilingov. Ta deficit bo morala plačati vlada. Po ugodnem razvoju na delovnem trgu v spomladi je obstojala nada, da se bo v tem letu dosegel suficit, s katerim se bodo odplačali vsaj deloma predujmi pri vladi. To se je zgodilo le v malenkostni meri. Listi zahtevajo čimprejšnjo reformo zakonodaje glede brezposelnosti.

Ratifikacija italijansko-sovjetske pogodbe

Ustanovitev mešane komisije za izvajanje trgovinske pogodbe — Mussolini zavlačuje ratifikacijo

Rim, 12. avgusta. d. Takoj prve dni po podpisu razširjene italijansko-sovjetske ruske trgovinske pogodbe se je pokazala potreba ustanovitve posebne institucije, ki bi urejala in nadzorovala izvajanje te pogodbe. Ta institucija bi imela nalogo izdelati tudi še poseben pravilnik za trgovsko poslovanje med obema državama.

V dogovoru in skladu s kremelsko vlado je bila sklenjena ustanovitev te institucije v obliki desetčlanske mešane komisije, v kateri bo načelovito ruski delegaciji šef vseh sovjetskih trgovinskih zastopstev v Evropi, Ljubimov; italijanski pa sam ministrski predsednik Mussolini. Komisija se bo sestala takoj, čim se vrne iz Berlina Ljubimov, ki je odpotoval tja zaradi obnovitve trgovinskega dogovora z Nemčijo, ki je bil sklenjen leta 1925. Italijanska delegacija je že izdelala celo vrsto predlogov, ki jih bo predložila komisiji v sprejem.

Sovjetska trgovinska delegacija v Italiji je preložila svoj sedež v Genovo, kjer bo nadzorovala gradnjo sovjetskih trgovinskih ladij, ki jih bodo gradile italijanske ladjedelnice. V zvezi s tem poroča italijanski tisk, da bo najela sovjetska vlada večje število italijanskih ladij, ki bodo prevažale sovjetsko blago na svetovna tržišča.

Ker je podpis italijansko-sovjetske trgovinske pogodbe zelo neprijetno odmeval v Angliji, je sklenil Mussolini zavleči ratifikacijo te pogodbe ter bo predložena šele koncem oktobra zbornici. Ob tej priliki bo imel Mussolini daljši govor o odnosih s sovjeti ter se najbrž dotaknil tudi politične strani sklenjenih dogovorov. Ljubimov je sicer protestiral proti temu zavlačevanju, a se je moral končno vdati, ker je Mussolini dejal, da ni mogoče misliti prej na ratifikacijo zaradi ureditve vprašanja italijanskih državnih garancij za sovjetska naročila.

Proračunska seja Tardieujeve vlade

Kljub politiki štednje predvideva proračun za leto 1931. povišanje izdatkov za 6 milijard frankov — Popolen zastoj političnega življenja v Franciji

Pariz, 12. avgusta. s. Danes se je vršil vsakoletni ministrski svet, v poletni rezidenčni predstojniški republike v Ramouilletu. Na tem ministrskem svetu so se bavili s toliko materialom, da so se morala posvetovanja nadaljevati še popoldne. Središče posvetovanja je bil proračunski načrt za leto 1931. Čeprav je ministrski predsednik Tardieu najavil, da ne bo dopustil nobenega povišanja izdatkov, izkazuje že prvi načrt za prihodnje leto za 6 milijard povišanih izdatkov.

Običaj pa je, da parlament še vedno odobri celo vrsto izdatkov, tako da se mora vsakekor računati s povišanjem proračuna izdatkov za nekaj milijard. V izdanem komunikatu ministrskega sveta pa se izraža

upanje, da se bo vendarle posrečilo brez novih davkov in posojil vzpostaviti ravnotežje v proračunu.

Politično življenje pa je sicer v popolnem zastoju, ker so skoro vsi politiki na počitnicah v svojih volilnih okrajih, kjer se vrše le manjši zaupniški sestanki. Pričakovano pa je, da se bo politično življenje zopet oživilo koncem meseca. Edino pozornost je vzbujala stavka tekstilnih delavcev v severni Franciji, kjer pa je pokazala osrednja zveza socialističnih strokovnih organizacij, da obvlada popolnoma položaj ter da z zmanjšanimi naporci francoskih komunistov izrabiti mezdne borbe za njihove temelne namene.

Sauerwein predlaga aretacijo Hitlerja

Sauerwein napoveduje, da bo dobila pri volitvah ekstremna opozicija do 130 mandatov — Odločitev leži v rokah predsednika Hindenburga

Praga, 12. avgusta. d. Znaní francoski novinar Jules Sauerwein je objavil v »Prager Presse« daljši članek o vzrokih nemirne razpoloženja v Nemčiji. V članku pojasnjuje pisec vzroke krize nemškega gospodarstva in socialnega življenja ter vse bolj akutno krizo nemške demokracije in parlamentarnizma. Kot dober poznavalec razpoloženja nemškega naroda, ki se ne more in ne mara izzviti v posledice izgubljene svetovne vojne, napoveduje Sauerwein, da bodo dobili pri septembrskih volitvah narodni socialisti kakih 50 mandatov, komunisti pa 60, katerim se bo pridružil še kakih 20 nemških nacionalnih Hugenbergov garde. Ta močna destruktivna opozicija, ki ne bo izbirala sredstev, bo povzročala mnogo skrbi nemškimi vladam ter dokazala treznim Nemcem, da je že čas prijeti voditi realno politiko ter prenehati gojiti sredi Evrope revolucionarne organizacije, ki ho-

čejo posredno ali neposredno izboljševati Evropo.

Po mnenju Sauerweina bi bilo v interesu nemške države in naroda, če bi vlada čimprej aretirala voditelja narodnih socialistov Hitlerja ter z odločno akcijo zatrla narodno socialistični pokret, ki bo v doglednem času zelo ogrozil javni red in mir. Bodoča vlada meščanskih strank, ki jo misli sestaviti dr. Brüning ne bo imela lahke naloge, ko se bo morala boriti s 150 poslanci socialistične in 130 poslanci komunistično nacionalistične opozicije.

Odločitev leži v rokah predsednika Hindenburga in Reichswehra, če bosta imela dovolj moči izvesti razpustitev desničarskih ekstremnih organizacij ter aretirati glavne hujšake in jih poslati za gotovo dobo na kraj kjer ne bodo mogli ogroziti Nemčije in svetovnega mira.

Pred povratkom zrakoplova »R 100«

London, 12. avgusta. AA. Po 25-urnem poletu nad Niagarskimi slapovi in večji mi kanadskimi mesti, kjer so ga povsod pozdravljale velike množice ljudi, se je zrakoplov »R 100« vrnil na letališče St. Hubert v Montrealu. Na povratku se je nekoliko pokvaril eden izmed šestih motorjev. Navzlic temu »R 100« ne bo odložil povratka v Anglijo, kamor odplove v sredo. Najbrž bo letel nekoliko južneje ter bo preletel Bristolski preliv in London v smeri proti Cardingtonu. Na kanadsko vlado je »R 100« napravil velik vtis in ba je namerava tudi ona v kratkem zgraditi sličnih zrakoplov.

Nesrečna smrt angleškega generala

London, 12. avgusta. AA. Davi je umrl na posledica včerajšnjega avtomobilskega karambola, general Sir Horace Smith Dovrien. Karambol se je pripetil včeraj na nekem križišču blizu Chippenhama, kjer se je general vozil; njegov avto se je prevrnil in ga pokopal pod seboj. Generala so takoj prepeljali v bližnjo bolnico, kjer pa je podlegel hudim ranam. General Horace Smith je med vojno po-

veljeval drugi angleški armadi v Franciji, pozneje pa je bil imenovan za vrhovnega poveljnika vzhodnoafriških čet. Nato ga je vlada postavila za guvernerja Gibraltarja, kjer je ostal do leta 1923, ko je prošil za upokojeitev.

Tekma za bolgarsko nogometno prvenstvo

Sofija, 12. avgusta. AA. 17. avgusta bo odločilna tekma za bolgarsko nogometno prvenstvo. Slavlja nastopi proti lanskemu prvaku države Botevu iz Plovdiva. Zmagovalec te tekme bo igral v finalu s klubom Vladislav iz Varne.

Deset oseb utonilo

Pariz, 12. avgusta. AA. Havas poroča iz Kijeva, da se je na Dnepru prevrnil v viharju čoln, v katerem je bilo šest žensk in štirje otroci, ki so vsi utonili.

Fuzija angleških filmskih podjetij

London, 12. avgusta. Na včerajšnji seji britanske zvočne filmske industrije so vse udeležene filmske družbe sklenile fuzijo v skupno zvočno filmsko podjetje. Nova družba si je dala ime Audible Film Graft Ltd.

Dunajska vremenska napoved za sredo: Vedno bolj oblačno, na zapadu Avstrije najbrže že jutri padavine.

Most med Jugoslavijo in Rumunijo

Bukarešta, 12. avgusta. M. V. Bukarešti sta se danes sestali jugoslovenska in rumunska delegacija, da razpravljata o gradnji mostu, ki bo vezal Jugoslavijo in Rumunijo preko Dunava. Gradnja mostu je v načelu že sklenjena in so tudi že odobreni potrebni krediti. Sedaj gre le še za točno določitev kraja, kjer naj bi se most zgradil. Z jugoslovenske strani se predlaga most pri Brzi Palanki. Rumuni pa se s tem predlogom ne strinjajo. Pričakuje pa se, da bo to vprašanje v kratkem sporazumno rešeno, nakar se bo takoj pričelo s potrebnimi tehničnimi pripravami, tako da se bi z delom pričelo že v zgodnji pomladi.

Angleški pevci v Dalmaciji

Dubrovnik, 12. avgusta. N. Jutri dopoldne prispe angleški pevski zbor, ki je na turneji po Jugoslaviji, s parnikom »Kumano« v Dubrovnik, kjer bo zvečer ob pol 9. priredil koncert pred katedralo.

Zagoneten umor v Zemunu

Zemun, 12. avgusta. p. V minulih noči je bil v Zemunu izvršen zagoneten umor. Pred par dnevi so trije delavci napadli občinskega stražnika Lorenca Ruka in ga težko ranili. Policija je ugotovila, kdo so napadatelji, ni pa jih mogla izslediti, ker so po napadu pobegnili. Davi pa so našli v nekem koruznem polju umorjenega enega izmed treh napadalcev, nekoga Karla Majera. Bil je grozno razmesarjen. Kdo je morilec in kaj je povod tega krvavega zločina, nihče ne ve. Zadevo preiskuje sedaj beograjska policija. Med zemunskim prebivalstvom je prvi napad, še bolj pa ta zagonetni umor izzval veliko razburjenje.

Preprečena železniška nesreča

Subotica, 12. avgusta. i. Sinoci bi se bila na progi Sečanj-Alibunar skoro pripetila huda železniška nesreča. Iz se nepojasnenega vzroka sta vozila na isti progi v nasprotnih smereh dva osebna vlaka. Znašla sta se baš na terenu, ki je bil z obeh strani precej strm, tako da sta oba vlaka vozila le z malo brzino. V zadnjem hipu sta strojevodji obeh vlakov opazila nevarnost in dala znake. Potniki, ki so skozi okna opazovali pretečo nevarnost, so v splošni paniki začeli skakati iz vlakov. Hladnokrvnosti obeh strojevodj pa je uspelo, da sta vlaka še v zadnjem hipu ustavila. Obe lokomotivi sta se približili na dva metra in katastrofa bi bila nedogledna, če bi strojevodji obeh vlakov ne pokazala toliko hladnokrvnosti. K sreči izmed potnikov, ki so poskakali iz vlakov, ni bil nihče ranjen.

Trocki se vrne v Rusijo?

Bratislava, 12. avgusta. s. Tukajšnji list »A Naplo« objavlja v svoji današnji izjavi vest, da je bivši izgnani ruski ljudski komisar Trockij potoval skozi Bratislavo v Franciskoje Lazny. Trockij potuje incognito. List poroča dalje, da se bo Trockij v tem svetovnem kopališču sestel s Čičerim in Lunačarskim in da je prvi že v Franciskovih Laznyh, dočim pa pričakuje prihod Lunačarskega v prihodnjih dneh. Na konferenci teh politikov bi se razpravljalo o tem, kako bi se omogočil povratek Trockieja v Rusijo.

Kakor se Vašemur poročevalcu iz ruskih krogov sporoča, je ta vest zelo neverjetna, ker se mudita Lunačarski in Čičerin sedaj v Rusiji.

Požar na Marconijevi jahti

Rim, 12. avgusta. AA. Velik ogenj je uničil prednji del Marconijeve 800tonske jahte »Electra« z dragoceniimi brezžičnimi aparati vred. Vendar se je posrečilo rešiti Marconijev radiotehnični laboratorij z njegovimi najnovejšimi izumi. Škodno ceni jo na blizu pol milijona lir.

Johnsonova v avdijenci pri angleškem kralju

London, 12. avgusta. AA. Včeraj je angleški kralj sprejel v buckinghamski palači letalko miss Amy Johnsonovo ter ji predal odlikovanje komandirja britanskega cesarstva. To odlikovanje si je letalka zaslužila s svojim poletom v Avstralijo. Miss Johnsonova je bila prva, ki jo je kralj sprejel po povratku iz Cowesa.

Največja sinagoga v Rumuniji pogorela

Marmarošsget, 12. avgusta. s. Danes ponoči je izbruhnil požar v največji sinagogi Rumunije. Sinagoga je pričela goriti na več krajih. Iz gostega dima se je dobro občutil duh po petroleju. Vojaki oddelki so morali priti na pomoč požarni bramb. V jutranjih urah požar še ni bil pogasjen.

Nov plavalčič dok pogorel

Vancouver, 12. avgusta. d. Tu je požar uničil ogromni plavalčič dok, ki je bil pravkar izdelan za »Canadian National Railway« in bi moral biti izročen družbi čez dva dni. Škoda znaša 70 milijonov dolarjev.

Nesreča pri kopanju studenca

Križevci, 12. avgusta. Č. Seljak Vinko Vručina je kopal studenec. Davi je splezal v jamo, da bi videl, kako dela napredujo. Ker so popokale opore, se je studenec, ki je bil globok šest metrov, zasul in pokopal tudi Vručina. Našla ga je še le žena, ki ga je šla iskati, ker ga dolgo ni bilo nazaj. Predno so ga odkopali, je bil že mrtel.

Naši kraji in ljudje

Vaditeljski tečaj mariborske sokolske župe

27. julija do 30. avgusta t. l. se vrši vinjenjski podoficirski šoli v Mariboru vaditeljski tečaj mariborske sokolske župe. Slika kaže vse udeležence ob priliki predavanja br. Cirila Hočevarja.

Od orjaške skale ogrožene hiše

Jesenice, 12. avgusta. Prebivalstvo gornjega dela Jesenic, takovane Murve je te dni zelo razburjeno in se nahaja v velikih skrbih, ker se je začela nad njihovimi hišami in hribu Merca premikati velika plast zemlje, ki grozi v doglednem času, morda že v nekaj dneh porušiti in pokopati pod seboj celo skupino hiš. Predvsem pa grozi, da se sproži v dolino orjaška, kakih 200 ton težka skala, ki se je od sobote premaknila že za pol drugi meter s svojega prejšnjega položaja ter da skotila vsak hip po hribu navzdol in zemlje pod seboj hiše posestnikov Blaža Klinarja, Alojzija Novaka, Petra Klemenca, Valentina Hrovata in vdove Puceljve. Hiše posestnika Novaka, Klemenca in Hrovata, so morali te dni že izprazniti, ker se vsak čas vale do njih kake večje ali manjše skale iz tega sedaj tako nemirnega terena. Posestniki zgoraj imenovanih hiš so zelo težko prizadeti zaradi katastrofe, ki jim preti, osobito pa še posestnik Klemenec in Novak, katera sta svoji hiši zadnja leta temeljito popravila, medtem ko je posestnik Klinar ravno to poletje svojo staro hišo porušil do tal in zgradil na tem mestu novo lepo, vili slično hišo, v katero se je nameraval se to zimo vseliti.

Izglede, da se ta katastrofa prepreči, ni prav nobenih. Orjaška skala se razstreliti ne more, ker se stalno premika in bi se pri razstrelitvi lahko tvegalo nekaj človeških življenj. Ako bi se pa tudi dala razstreliti, bi posamezni deli skale, ki bi se po razstrelitvi sprožili v dolino, tudi povzročili dosti škodite ter pospešili, da se odtrga velika plast zemlje, ki bi pokopala nekaj hiš pod seboj. Tudi dreve ne more zadržati skalovja in bi se pod njegovo težo pripogibalo kakor bilke, ako pa bi se zabilo pilote, bi se tudi ti polomili kakor vžgalice.

Kaj je vzrok, da se je začel tako nenadoma hrib premikati z orjaškimi skalami v dolino, se doslej še ni moglo dognati, pač pa bo najbrže glavni vzrok ta, da se je pri gradnji občinskega vodovoda, ki se letos gradi, prekopalo velik del ilovnatga terena, ki je bil k pogreznjenju naklonjen od onega terena, ki ima trdno podlago in ki je bil zaraščen z drevjem. Vrh tega so zvozili delavci podjetja, ki gradi vodovod, na ta eksponirani teren velike množice izkopane zemlje ter raznovrstnega stavbnega materiala. Pri izkopavanju zemlje so morali tudi odstraniti vse drevesne korenine in tudi voda, katere je v tem okolju mnogo, je vdrla v razne zemeljske razpoke osobito v zadnjem delu jezika in je izpodkopavala ves teren. Seveda je to mnenje prirobnih ljudi, katerih navedbe pa so tudi precej utemeljene. Strokovnjaki izjav pa dosedaj še ni bilo in ko jih dobimo, bomo o tem poročali. Na vsak način pa bodo prizadeti posestniki, ki vsi izhajajo iz delavskih vrst in ki so si uredili tu svoje vzorne domačije, zaradi neizbežne katastrofe zelo hudo prizadeti, ker za tak primer niso bili nikjer zavarovani.

Vransko pismo

Vransko, 11. avgusta.

V nedeljo smo doživeli malo slavlje. Ves trg je bil v zastavah, popoldne pa so prišli gostje gasilci iz bližnje okolice, da so prisostvovali blagoslovljenju ličnega plezalnega stolpa, ki ga je postavilo agilno trško gasilno društvo poleg že obstoječega gasilnega doma. Zal le, da so se okoliška društva premalo zavedala dolžnosti, odzvala so se samo tri: Zagorje, Motnik in Prekopa.

Po sprejemu je župnik dr. Mörtl blagoslovil novi stolp. Župni načelnik žalske župe stavbenik g. Gologranc je orisal delo trškega gasilnega društva, ki je bilo ustanovljeno kot eno prvih v Savinjski dolini že l. 1876, naker je načelnik g. Lukman izrekel zahvalo občin, obema posojilnicama in vsem onim okoličanom, ki so kakorkoli pomagali postaviti novi stolp. — Po oficijelnem delu je četa gasilcev, na čelu ji rudniška godba iz Velenja, odkorakala na senčni vrt hotela Slovan, kjer se je vršila animirana zabava do pozne noči ob zvokih velenjske godbe.

Stolp sam je ličen izdelek stavbenika g. Gologranc, visok 14,5 m in je stal 30.000 dinarjev ter srečno zaokroža okoli ceterve.

Kakor vse kaže, bo zadeva trškega vodovoda končnoveljavno zadovoljivo rešena. Zajemalnik bo v Brdcih, rezervoar pa nekaj nižje. Zračna napetost v cevju bo znašala 5–6 atmosfer, rezervoar sam bo vseboval 80 kub. metrov tako da bo trg zadostno preskrbljen z dobro pitno vodo in bo končno udeleženo vsako prizadevanje občine, ki ji je že pred skoro trideset leti dal pobudo takratni okrajni zdravnik dr. Schwab, ki je ugotovil mnogim stalno se vračajočim boleznim vzrok — slabo pitno vodo. Vodovodni stroški so proračunani na 630.000 Din. Banovina je nakazala 100.000 Din. 100.000 bodo prispevali interesi, v ceveh, ki so pripadale občini, ker se v Prekopi ni napeljal vodovod, je nadaljnih 100.000 Din vrednosti, ostanek bo posodila brezobrestno država. Če bo šlo brez zaprek, se bo začelo z delom že letos. Tako je napravila občina, ki ji načeljuje župan g. Ottenschläger, krepak korak naprej. — Občina v bližnji bodočnosti ne bo mogla preko perečega vprašanja javnega kopališča Trg s svojo lego nudi vse pogoje za tujski promet. Posebno sedaj,

Najdba človeškega okostja

Sava, 12. avgusta. Delavec železniške postaje Tomše, ki gradi na griču nad Savo svojo hišo, je danes zjutraj pri kopanju temelja izkopal najprej lobanjo, potem pa celo človeško okostje. O tem je takoj obvestil orožnike in je prišla tja tudi orožniška patrulja iz Vač.

Vest o najdbi okostja se je po vasi in okolici naglo razširila ter se je prebivalstvo spomnilo na nekega kmeta, ki je pred desetletji brez sledu izginil, ko se je z večjo vsoto denarja odpravil od doma na sejem. Ta mož je postal gotovo žrtev kakega roparja. Tam, kjer so našli sedaj okostje, ni nobenih sledov kakega starega kopališča in je gotovo, da je bilo truplo brez krste naglo položeno v zemljo. Okostje so odnesli v mrtvašnico in preiskava bo skušala sedaj dognati, če so to res ostanki pred dolgimi leti izginolega posetnika.

Aretacija pobeglega zločinca Petriča

Ljubljana, 12. avgusta

V nedeljo popoldne je spoznal neki domačin v enem izmed treh medsebojno se pomenkajočih gostov v gostilni na Ježici nevarnega tatu Josipa Petriča, ki je nedavno pobegnil dvema orožnikoma.

Petriča sta pred tednom dva orožnika, kakor smo poročali, z dvema drugima obojencema eskortirala v kaznilnico v Maribor. Na neki postaji med Pragerskim in Slovensko Bistrico, ko je zavozil vlak v predor, pa je Petrič nenadoma vstal in se vrغل pri odprtem oknu na tla. Obležal je precej poškodovan in nezavesten in so ga pozneje našli neki delavci, ki so ga odnesli v Slovensko Bistrico, odkoder pa je, ko se je zavedel, spet pobegnil. Petrič se je nato skrivil v gozdove. Orožniki so menili, da je pobegnil v Avstrijo, a ta domneva se je izkazala za napačno. Ubežnik jo je popihal nazaj v ljubljansko okolico in kradel po raznih hišah. V zadnjih dnevih se je priklatil na Ježico.

Domačin, ki je Petriča spoznal, je obvestil ljubljansko policijo, ta pa orožništvo, naker sta se takoj odpravila na Ježico oba orožnika, ki jima je bil Petrič pobegnil na transportu. Petriča nista več našla v gostilni, naker sta preiskala vso okolico in zasledovanca blizu polnoči res iztaknila v nekem kozolcu pri Tomačevem. Presemetila sta ga v spanju in ga hitro uklenila. Mož se ni niti malo upiral. Orožnika sta ga nato odvedla v zapor v Ljubljano, odkoder ga bodo pod močno stražo vnovič eskortirali v mariborsko kaznilnico, kjer mora odsedeti 5 let.

„OPASNI FLIRT“

Po motivih znanega šlagerja: »ŽENA, KI TE NIKDAR NE POZABI«

V glavni vlogi naš rojak

Svetislav Petrovič

in lepa Lil Dagover

Predprodaja vstopnic od 11. do pol 1. ure. Znižane letne cene!

Telefon 2124. Elitni kino Matica

Smrt zaradi zastrupljenja z gobami

Murska Sobota, 11. avgusta.

V nedeljo zjutraj ob 1. je zaradi zastrupljenja z gobami umrla Ruža Flisova, 24-letna poštna uradnica v Gornji Lendavi. Pokojnica je bila pristojna v Muto. Smrt na kosa ji je prerezala niti življenja daleč od njenih dragih, v severnem Prekmurju, kjer si je kot zvesta uradnica služila kruh. Smrt nesrečne uradnice ne bi bila tako tragična, kakor je, če bi umrla zaradi dolge bolezni, ali če bi bila že od prvega trenutka zastrupljena izključno vsaka možnost za rešitev. Bila je zdrava, mnogo let je še videla pred seboj.

V terek prejšnjega tedna se je nahranila z gobami. Ni vedela, ali so strupene in ker še tistega dne ni čutila nobenih slabih posledic, je se naslednji dan, v sredo, zopet nahranila z njimi. Kmalu je začutila v želodcu bolečino, kljub temu pa je še do večera vestno izvrševala svojo uradniško dolžnost. V četrtek je začela bljuvati in čudo — še vedno ni zapustila urada. V petek šele je legla v posteljo — za vedno je nehalo hoditi. Dopoldne istega dne jo je prvič obiskal zdravnik. Ni odredil prevoza v soboško bolnišnico, dasi mu je bolnica — kakor pripovedujejo najbližji znanici — izpovedala, da je jedla gobe. Predpisal ji je kapljice. Ker pa te niso zboljšale stanja, so poslali popoldne vnovič po zdravnika, ki ga ni bilo doma. Zdaj šele so se znanici spomnili na to, da je treba bolnika kar najhitreje propeljati v Mursko Soboto. Telefonirali so na vse strani, da bi dobi avtomobil. Ob 8. zvečer je ležala končno nesrečnica v soboški bolnici.

Tu so ji posvetili zdravniki vso pažnjo in skrb. Toda — vse je bilo že zdavnaj prepozno. Kljub temu, da so ji dajali neprestano injekcije, niso mogli ugnati smrti. Glas ji je vedno bolj pohajal in končno je v nedeljo jutro izzeval. Umrla je; oči ni zaprla, kakor da bi ji bilo žal luči. Smrt nesrečne uradnice je vzbudila v vsem mestu veliko žalost. Tem bolj je

mogla zadeti njene najbližje sorodnike, ki jim je kar nepričakovano prišlo žalostno poročilo. Pokojnica ima sestro, ki je že 7 let ni videla.

Spreved se je vršil v ponedeljek popoldne ob 2. Razen pokojnične matere, brata in omenjene sestre, ki so prišli iz Mute, se ga je udeležilo lepo število meščanov, dokaz, kako globoko je pretresla vsakega smrt uboga dekleta.

Spreved z avtomobilom, pripravljen za pot v Muto, je krenil iz bolnišniške dvoršče po Cerkevni in Šolski ulici; tu se je ustavil, da so se sorodniki še enkrat poslovili od ljubljanskega dekleta. Ko je kmalu nato avtomobil odrinil, so solznih oči gledali za njim.

Ruža Flisova je bila v Gor. Lendavi splošno priljubljena, zato se je bo ljudstvo dolgo spominjalo. Njena smrt pa bo v opozorilo vsem, ki radi segajo po varljivih gobah.

Jubilej Češke koč

Slovensko planinsko društvo proslavi v nedeljo 24. t. m. 30. letnico Češke koč. Vseposod otvarjamo nove planinske naprave in postojanke — znak našega napredka. Pri tem se pa moramo spomniti na začetek delovanja. Leto 1893 ustanovljeno društvo je v prvih letih razvilo delo v Julijskih Alpah in postavilo Orožnovo koč, Staro Aljažovo koč in pomembno staro Triglavsko koč na Kredarici. V Savinjskih planinah pa je Savinjska podružnica vršila delo in njen nedavno preminuli zaslužni načelnik Fran Kočbek je dal pobudo, da se razgane tudi na severni strani Grintavca — na Jezerškem — pripadajočim tedanjim Koroški. Pridružili so se nam vrli češki planinci, ustanovili češko podružnico našega društva in izbrali Jezerško za svoje središče. V energičnem razmahu so postavili na Ravneh sedanjo Češko koč, ki je bila takrat največja in najlepša slovenska planinska koč. Leto 1899 je bila dovršena, julija 1900 pa slovesno otvorjena.

Pomembne besede je takrat ob pozdr.

Doživeti starost — a kljub temu ostati mlad? Od mladosti piti kavo Hag!

Kavo Hag točijo na željo v dobrih hotelih in kavarnah

va k otvoritvi zapisal Pl. Vestnik.

»Koča na Grintavcu je dar Čehov, namenjen Slovincem, živa priča o bratovski zvezi, ki se je uresničila pod zaščito Slovenskega planinskega društva ... Češka koč, pozdravljena nam bodi, bodi nam v veselje, bodi nam v srečo! Le klič nas glasno in vabi nas na vrhe in združuj nas ob sebi z narodom češkim na slovanskih tleh Grintavskih!«

Tako smo pred 30 leti na planinah ustanovili pravo življensko zvezo z bratskim češkim narodom in zvesto gojili to zvezo notri do osvobodjenja Čehoslovakov in Jugoslovencev in sedanji naši državi stojita tudi sedaj in za naprej v najtesnejših stikih. Zato je dolžnost naših planincev, da proslavimo 30-letnico Češke koč in bratskemu narodu pri tej slavnosti še enkrat potrdimo neomajno zvestobo.

Slavnost se bo vršila pri Češki koči, v krajevni Grintavci in Kočah. Zberemo se pri koči do 10. ure dopoldne. Pri tej priliki si ogledamo tudi novo planinsko pot ob Zrelu — za turiste vevlačno pot, ki omogoča, varen prehod od Okrešlja do Češke koč in Jezerškega.

Z juniorskega plavalnega tekmovanja

odlične plavalce zmagovite sušaske Viktorije (od leve na desno) Medanič, Wimmer in Župan, ki so s svojimi uspehi mnogo doprinele k zmagi svojega kluba.

V rakah je našla smrt

Begunje, 12. avgusta.

V izogib težkim nesrečam, ki so že neštokrat zahtevale za žrtev mlada življenja, nista previdnost in skrb za deco nikoli prevelika. To nam ponovno priča tragična nesreča 22-mesečne deklice Ane Resmanove, ki je našla smrt v valovih komaj pol metra visoke vode, napeljene po rakah skozi vas Zgoše v neposredni bližini Begunje.

Mati Ana se je predpoldne odpravljala v kuhinjo, da pripravi družini obed; svojima otrokoma: 22-mesečni stari Anici in njenemu bratcu, triletnemu Mirku pa je dovolila, da se gresta igrat k otrokom 20 m oddaljenega posestnika — soseda Česnika. Ze čez kratek čas se je Mirko vrnil domov, dočim je sestra očividno hotela za bratom in je hitela sama po poti, ki vodi preko nezavarovanih rak in neograjene mostičke, domov. Po vseh znakih se je dekletce zagledalo na hrvi v vodo in je po izgubi ravnotežja padlo v napeljene rake. Voda je odnesla dekletce kakih 300 m naprej do odprtine, ki daje energijo gomilnemu kolesu Kristanovega mlina. Ob luknji za odtok vode se je trupelce zaskočilo in ga je našel malo pred 12. uro delavec Kristijan Fink iz Begunje, ki je o najdbi obvestil še mlinarja Janežiča. Skupno sta potegnila še mrtvega otroka iz vode; in je bila vsaka pomoč brezuspešna. Janežič je obnesel Anico na njen dom in je obenem obvestil njeno mater o smrti uboga dekleta, ki je zadobilo pri padcu tudi več poškodb na glavi.

Sreča v nesreči

Gornja Radgona, 12. avgusta.

Po večdnem deževju je bil v nedeljo še dokaj lep in prijeten popoldan za izlete. Številni reklamni letaki za vsakovrstne prireditve in veselice na vseh oglih so vabili na vse strani, le v samem trgu tokrat ni bilo ničesar. Gasilci so se deloma že zjutraj podali v Ljutomer na veliko gasilno slavnost, mnogi pa so jo mahnilo deloma peš, deloma s kolesi in avtomobili v bližnje Apače, kjer je priredil krajevni odbor Narodne odbrane lepo uspešno vrtno veselico. Vinogradniki pa so izbrali priliko ter šli v svoje gorice, da si po večdnem dežju zopet lahko ogledajo dobro obetočajo leto, in kolikor je doslej še niso pobrala neurja, ki so zadnje tedne divjala nad našo okolico.

Tako se je tudi posestnik in trgovec z vinom g. Alojzij Jurša podal s svojo rodino na avtomobilu v svoje gorice v Presko. Pred povratkom iz gorice pa si je 13-letna hčerka Marta hotela natančneje ogledati ogrode avtomobila in naključje je hotelo, da se je avto začel pomikati navzdol. Prestrašena Marta je hotela avto zaustaviti na ta način, da se je postavila pred njim in ga skušala zadržati. Pri tem je padla pod avto med kolesa tako srečno, da se je poškodovala samo obloko in zadobila lažje ogreblino po celem telesu. Prav lahko pa bi bila postala žrtev neprevidezosti. Dogodek so pravočasno opazili ostali prisotni ter avto zaustavili, predno je kam zadel in se poškodoval.

Primorske novice

V Ajdovščini je umrla gospa Uršula Pilon, mati slovečega slikarja Venota Pilon. Pokojnica je bila dobrega in usmiljenega srca, zato so jo vsi spoštovali in pogreba se je udeležila ogromna množica ljudstva.

Izmed dijakov tolminskega liceja sta napravila pred izpraševalno komisijo v Vidmu maturo Anton Laharnar s Šentviške gore in Alojzij Valentič iz Kozaršč ter privatistinja Vera Sorli iz Tolmina.

Zbor iz gledališča »Scala« v Milanu priredi v postojnski jami 7. septembra dva koncerta.

Trst je izgubil posredovalno trgovino med deželami onstran morja in Evropo, pristanški promet je le tranzitnega značaja. Od vojne dalje je propadlo v Trstu 19 velikih tvrdk, ki so uvažale kavo, in 6, ki so tržile z drogami. Imele so zveze z Vzhodom, Londonom, Hamburgom, Amsterdamom, sedaj pa se vršijo naročila direktno, brez tržaškega posredovanja. Češkoslovski promet se vedno bolj odmika od tržaške luke in teče preko Hamburga, katerega atrakcijska sila ne sega samo v Srednjo Evropo, marveč prav do vrat Trsta, kakor ugotavlja »Piccolo«.

Pred sedmimi leti se je začela graditi po svetokrižških vinogradih pri Trstu nova obsežna cesta iz Sesljana. Potrebna zemljišča so bila razlašena s prefekturnim odlokom, določena je bila odškodnina lastnikom in zagotovljeno je bilo, da jo dobijo v kratkem času. Odškodnine pa ni od nikoder in brezuspešna so vsa tozadevna posredovanja pri oblastih.

Večje množice sadja in zelenjave so pošiljali do zadnjega časa iz Gorice v Avstrijo in Jugoslavijo. Mnogo blaga je pozebljelo Bled, kamor je šlo dnevno 25 in še več kvintalov sadja in zelenjave.

Kraški vodovod, osušenje Lijaga in Prevala, bonifikacija na Kobariškem, obnova hiš in vrtov v Brdih, vse to in še marsikaj drugega je obljubljeno že dolgo časa, pa se je odlašalo od leta do leta. Te dni je došlo iz Rima poročilo, da se je sam vladni načelnik zavezal za te stvari in odredil, da se imajo navedena dela takoj pričeti. V načrtu javnih del je tudi sanatorij za jetične s 176 posteljami, ki se ima zgraditi v bližini Gorice. Bolnica ima biti zgrajena do 5. decembra 1931. Zalostno je dejstvo, da ima goriska pokrajina največji odstotek jetičnih med vsemi italijanskimi provincami.

Napredovanja v železniški službi

V II. skupino položajne plače zvančičniki II./3.: Adamlje Anton, Murska Sobota, Ajdovec Ivan, Kranj, Bah Josip, Ljubljana glav. kol., Belej Jurij, Bak Francišek, Auer Franc, Maribor glav. kol., Begeš Andrej, Dobrova Vintgar, Beravs Janez, Ljubljana gor. kol., Berlot Filip, Maribor kor. kol., Bertonec Jatevč, Lesce-Bled, Bibianko Josip, Krčevci pri Ljutomeru, Bitenc Jakob, Zalog, Bratkov Ivan, Cimerman Ivan, Brezigar Franc, Čevna Mihael, Ljubljana glav. kol., Brilej Konrad, Zidani most, Danev Ivan, Ljubljana gor. kol., Dobovišek Vililabd, Celje, Deželak Janez, Glavina Jožef, Maribor glav. kol., Dremel Karl, Zidani most, Gerdina Lovro, Borovnica, Gorjanc Ivan, Planina, Hrvatini Edvard, Mahičnik, Janež Jurij, Istenič Matija, Ivančič Ivan, Rakek, Jakopič Andrej, Ljubljana glav. kol., Jekoš Franc, Zidani most, Jeromec Matevč, Smartno ob Paki, Jerše Anton, Tržič, Jezeršek Janez, Ljubljana gor. kol., Kocjančič Francišek, Zalog, Korenčič Anton, Rakek, Košec Franc, Ljubljana glav. kol., Kovarčič Filip, Gor. Radgona, Kozorog Ivan, Zidani most, Krajnc Ivan, Maribor kor. kol., Kozar Jožef, Kristan Ignacij, Maribor glav. kol., Krušnik Peter, Ljubljana gor. kol., Kržišnik Anton, Rakek, Lackner Jurij, Celje, Laibacher Emilija, Tržič, Lampič Janez, Langerholc Franc, Luteršek Josip, Ljubljana gor. kol., Lešnik Anton, Vuzenica, Lončarič Ignac, Zidani most, Maček Fr., Postojna, Mahnič Rudolf, Ljubljana glav. kol., Majcen Franc, Maribor glav. kol., Madon Stefan, Majnik Francišek, Ljubljana gor. kol., Matjažič Karol, Ljubljana glav. kol., Medved Alojzij, Zidani most, Meglič Franc, Mayer Ivan, Ljubljana gor. kol., Mikulec Juraj, Maribor glav. kol., Milavec Martin, Laze, Murko Martin, Nudl Nikolaj, Maribor glavni kolodvor, Omejec Ivan, Ljubljana gor. kol., Pinter Janez, Kranj, Oblak Matija, Poznik Alojzij, Ljubljana glav. kol., Poženel Martin, Postojna, Prelec Mihael, Ljubljana glav. kol., Primožič Jožef, Jesenice, Radej Al., Rajhenburg, Rajgel Francišek, Ljubljana gor. kol., Ravnik Franc, Bistrica-Bohinj, skok jezera, Remžar Franc, Ljubljana gl. kol., Rojina Leopold, Ljubljana gor. kol., Rutnik Jurij, Misljine, Sagorski Franc, Maribor glav. kol., Selan Ivan, Ljubljana glav. kol., Slabe Janez, Dobova, Sluga Jakob, Tezno, Stepančič Franc, Ljubljana gor. kol., Sušelj Ivan, Ljubljana gl. kol., Schoper Henrik, Zidani most, Sajna Francišek, Maribor glav. kol., Salumun Anton, Ljubljana glav. kol., Skorjanc Francišek, Ljubljana gor. kol., Solinc Franc, Bircia Francišek, Maribor glav. kol., Stravs Leopold, Zidani most, Trampus Franc, Ljubljana gor. kol., Sonc Ferdinand, Trošt Filip, Ljubljana glav. kol., Urh Josip, Rakek, Uršič Ivan, Rakek, Visočnik Janez, Tezno, Volčansek Anton Zalog, Verbič Fr., Volk Mihael, Volk Vinko, Završnik Josip, Ljubljana glav. kol., Zorc Franc, Čakovce, Zagavec Jožef, Maribor glav. kol., Zitnik Alojzij, Zima Franc, Ljubljana gor. kol.

V I. skupino položajne plače, služitelja II. skupine: Urbas Ivan, Pragersko, Anžur Alojzij, Ljubljana glav. kol.

Domače vesti

Nezgodna g. ministra dr. Korošca. Kakor smo že včeraj poročali, se je g. minister za šume in rudnike dr. Korošec na Mrzlem studencu nad Bledom pri padcu ponesrečil, da je moral iskati zdravniške pomoči. G. minister se nahaja na Mrzlem studencu nad Bledom na oddihu in dela skoro vsak dan dalje ali krajše izlete po planinski okolici. V nedeljo mu je na takem izletu na strmi poti izpodrsnilo; priletel je s kolenom na oster kamen in se precej ranil. Vendar pa je prišel sam nazaj na Mrzli studenec, v ponedeljek pa se je pripeljal v Ljubljano, kjer ga je v njegovem običajnem stanovanju v Marjanščini preiskoval obvežal kirurg g. dr. Blumauer. Priporočil je g. ministru, naj ostane vsaj teden dni doma, toda dr. Korošec se je z avtomobilom že včeraj zopet odpeljal nazaj na Gorenjsko.

Himen. V Dutovljah na Krasu se je 9. t. m. poročil g. Mirko Ravbar z gđ. Emilijo Ravbarjevo iz Dutovlj. Oba sta iz uglednih kraških rodbin. Bilo srečno! **Pevski tečaj za učiteljsko.** Na državnem konservatoriju se je vršil teoretično-praktični pevski tečaj za učiteljsko od 1. do 10. avgusta. Udeležencev je bilo 58. Z zanimanjem in navdušenjem smo poslušali temeljita strokovna predavanja nad vse poudarjal gospe profesorice Angele Trostove. Proučevali smo znamenito metodo g. ravnatelja Mateja Hubada in jo vsem toplo priporočamo. Hvaležni smo gospodu ravnatelju kot predsedniku tečaja in gospe predavateljici za krasno teoretično - praktična navodila pri pevskem pouku. Učiteljsko pevskega tečaja.

Francoški prispevek za Kočičev spomenik. Predsednik Lyonske mestne občine g. Herriot, znani prijatelj Jugoslavije, je glavni odbor društva »Zmikanje« obvestil, da je Lyonska občina na poslednji svoji seji votirala znaten znesek za postavitev spomenika pesniku Kočiču v Banjaluki.

Namesto venca na krsto v Ljubljani umrlega trgovca g. Rudolfa Oroszja je Prva tovarna olja d. d. v Zagrebu darovala po 250 Din Društvo slepih in Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, skupaj 500 dinarjev. Oba zneska sta proti potrdili na razpolago v upravi »Jutra«.

I. državna razstava lovskih psov se bo vršila v Ljubljani 31. t. m. pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja. Razstavo priredi Jugoslovanski kinološki savez v okviru Prve državne šumarsko - lovske razstave. Lastniki čistokrvnih lovskih psov naj takoj javijo svojo udeležbo na naslov »Razstava psov — Ljubljana — Velesej«, da dobe potrebne tiskovine in navodila. Internacionalni sodniki. Vožnja polovična, brezplačen vstop na šumarsko-lovske razstave.

Motorni čolni na Visovackem jezeru. Preteklo nedeljo so na Visovackem jezeru pri Šibeniku prišli v promet motorni čolni, tako da si bodo številni turisti lahko s čolnom ogledali okolico, zlasti znane slapove Krke ter razvaline gradov hrvatskih knezov in veljakov, posejanih na vseh straneh jezera. Sredi jezera je mal otok s franciškanskim samostanom, v katerem se čuvajo razni spomeniki iz davne prošlosti.

Tri dni v Zagrebu. Po iniciativi »Zagrebskega zbora« in »Putnika« je v toku akcija, ki bo brez dvoma povoljno vplivala na tujski promet v Zagrebu. Stvar je zamišljena takole: »Putnik« bo organiziral v vseh večjih mestih naše države, pa tudi v mnogih inozemskih mestih pri potniških pisarnah prodajo blokov, s katerimi bo potnikom zajamčeno, da bodo lahko za ceno 410 Din v kategoriji B, oziroma za 525 Din v kategoriji A, ali za 640 Din v luksuzni kategoriji L tri dni v Zagrebu stanovali v prvovrednih hotelih ob uporabi kopelji in bo s tem zneskom plačan obilen zajutrek, obed in večerja ter se bodo lahko tri dni po volji brezplačno posluževali zagrebske električne železnice. Tem blokom bodo priložni tudi boni za 50% popust v velikem in malem gledališču in v kinematografih. Akcija »Tri dni v Zagrebu« stopi v veljavo že povodom XIV. zagrebskega zbora, ki se bo vršil od 13. do 22. septembra.

Smrtna kosa. V Kranju je po kratki mučni bolezni umrl restavratore g. Fran Vozelj. Njegov pogreb bo jutri ob 16. na pokopališču v Smartnem pri Stražišču. — V Ljubljani je ugrabila smrt posestnika gosp. Jožefa Samobora in bo njegov pogreb danes ob 16. na pokopališču pri Sv. Križu. — Pokojnikoma bled spomin, sordstvu iskreno sožalje!

Dve novi tovarni. V upravi monopolov se je v zadnjih dneh pretresalo vprašanje ustanovitve dveh novih tobačnih tovarn. Ena naj bi se ustanovila v Mostarju, sedeh druge pa še ni določena. V novih tovarnah se bodo izdelovali rafinirani tobačni izdelki, namenjeni za izvoz. Gradbeni načrti in strokovniki so že gotovi. Strojna oprema se bo nabavila delo-

ma v Nemčiji in deloma na Češkoslovaškem.

Državni tovarni za maslinovo olje sta projektirani v Dubrovniku in Makarski. Vodili se bosta v državni režiji, država pa bo pri produkciji nakupovala masline.

Nova tovarna v Sloveniji. Dobro znana Mlekarska zadruga na Vrhniki, ki izdeluje prvovrsten sir, se svoj obrat znatno razširila in ustanovila se tovarno za izdelavo sira Chalet. Ta tovarna, opremljena z najmodernejšimi stroji, izdeluje pod vodstvom odličnega švicarskega strokovnjaka to vrsto sira pod imenom »Jugo - Chalet«, ki se je zaradi svoje izborne kakovosti, naglo udomačil v najširših krogih. Družba podjetja šteje 617 članov in je bila na ljubljanskem velesejmu že leta 1926-27 in 1928 odlikovana z malo in veliko bronasto in srebrno kolajno. Tovarna je največje, najmodernejšo podjetje te vrste v Jugoslaviji. Zaradi tega lahko tudi oddaja svoje izdelke po brezkonkurenčnih cenah. Velekupi pa dobio še posebne popuste. Razširjenje te tovarne je pomembno posebno še zaradi tega, ker je industrija te vrste slabo zastopana v dravski banovini. 946

Zagonezna smrt sarajevskega advokata. Pred tednom je v Sarajevu nenadoma umrl tamkajšnji advokat dr. Ivo Sušnjak. Našli so ga mrtvega v kopelji njegovega stanovanja. Sprva se je poročalo, da je umrl zaradi srčne kapi, pri obdukciji trupla pa se to ni moglo ugotoviti. Zato so v Sarajevu začele krožiti vesti o možnosti zločina. Zanimivo je, da se po njegovi smrti ključ od hišnih vrat ni našel v stanovanju. Iz tega se sklepa, da je ponoči bil nekdo pri njem in da je, ko je odhajal, odnesel tudi ključ stanovanja. Nenavadna je tudi okolnost, da je dr. Sušnjak v kritični noči prišel domov šele ob treh zjutraj. V mrtvici so ga našli popolnoma gola in v kopalnici, čeravno je kopal na koncu hodnika, zato se domneva, da je bil v kopalnici prenešen. Policija vodi preiskavo v smeri teh domnevanj, da se doseže pravi vzrok zagonezne smrti.

Kino IDEAL

Samo še danes ob 4., pol 8. in 9.

„Pekel ljubavi“

Film o veliki materinski ljubezni.

V glavni vlogi OLGA CEHOVA.

Znižane letne cene!

Najden utopljenec. Iz potoka Černeta v bližini vasi Gabemik, občina Sv. Lovrenc v Slov. Goricah, so potegnili te dni neznanega, okrog 60 do 65 let starega moškega, srednje postave in močne rasti. Truplo je moralo ležati v vodi največ tri dni. Neznanka, ki ni imel nikakih dokumentov, je imel pri sebi le sivo kuverto od tvrdke Suttner v Ljubljani, ki je bila naslovljena na ime Franc Novak, Nova vas pri Ptujju.

Slovenec iz obupa skočil v Dunav. V ponedeljek dopoldne je ribič Gjorgije Horvat javil tamkajšnji policiji, da je Dunav naplaval moško truplo. Utopljenec je bil čedno oblečen in približno 50 let star. Ugotovilo se je, da je to Franc Koler iz Planine pri Raketu. V žepu so našli več pisem, iz katerih se je še moglo razločiti, da je Koler prostovoljno šel v smrt. Bil je dolgo let uslužben kot kočijaž in si prihranil precej denarja. Začel pa je razpisno živeti in tako je nekega dne izginil kupček njegovih prihrankov. Iskal je zopet službe, a je ni našel. V obupu je mož skočil v Dunav in utonil.

Bogata kmečka rodbina vršila vlome in tatvine. V Garešnici na Hrvaškem so se že delj časa vršili vlomi in tatvine, storilcem pa se ni moglo priti na sled. Te dni pa se je žandarmerijski postaji v Barešnici posrečilo, da je izsledila tatove. Premožni seljak Tomo Kajgan je s svojo ženo in sinom kradel na debelo vse, kar mu je prišlo pod roke. Pri njem se je našlo mnogo platna in raznega drugega blaga, ki so ga tatovi skrivali v šumi, zakopano v močnih lesenih zabojih. Vsi trije dolgoprsteži so bili izročeni sodišču.

Obledela obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna Jos. Relch.

Iz Ljubljane

Film »Dvoje src«, ki bi ga morala Kino Matica kakor je bilo objavljeno, včeraj predvajati, je po sporočilu uprave Kina preložen, ker se je na pošti izgubilo par aktov. Uprava pa je preskrbela, da se ta film predvaj ob petka, 15. t. m. naprej.

Nesreče in nezgode. V splošno botnico so predvčerajšnjim pripeljali štetnega sina posestnika Milana Habjana iz Trzina. Dečko se je popoldne skupno z drugimi otroci igral pred domačo hišo, nakar se je odstranil in odšel v hlev. Hip nato pa so začuli otroci iz hleva glasno vpitje. Odhiti se v hlev in našli Milana na tleh zvičajočega se v silnih bolečinah. Nesrečnega dečka je udaril konj s kopitom v trebuh. Malega Milana so prepeljali v bolnico, kjer pa je zvečer podlegel poškodbam. — Pavla Speletič, 10letna hčerka usnarja v Smartnem pri Litiji, je prednočnim tako nesrečno padla z lestve, da si je zlomila ključnico. — Dveletna hčerka kajzarja, Zorka Omahen iz Sostrega, se je igrala s svojim, nekoliko starejšim bratcem. Ta je pograbil srp in tako nesrečno zamahnil, da je malo sestro vrezal v levo nogo. Tudi Zorko so morali oddati na zdravljenje v bolnico.

Vlom v Čarmanovo tovarno. Predvčerajšnjim ponoči so vlomili neznanzi zlikovci v tovarno čevljev, lasti Ivan Čarmana v Zgornji Šiški. V poslopje so prišli skozi okno v prvem nadstropju in se splazili v skladišče. Odnesli so šest strojenih teležijih kož, dalje 9 telež. kož za podlogo in 12 črnih kož za fine čevlje. Storiteli so nato skušali vdreti s pomočjo ponarejenih ključev še v nekatere druge prostore, a jim namen ni uspel. Odšli so na način, kak-

Ako si želite nabaviti

posebno močne in velike KUHINJSKE LONCE in KOZICE iz aluminija, ki pridejo posebno za hotele, gostilne in velike restavracije v pošte, oglejte si bogato zbirko pri tvrdki. 14434

STANKO FLORJANČIČ

LJUBLJANA, Sv. Petra c. 35

kor so prišli. Prva je tatvino opazila včeraj zjutraj delavka Milka Kovač, ki je opazila gospodarija. Gosp. Čarman, ki trpi zaradi vloma 5855 Din škode, je zadelo takoj prijavil policiji, ki pridno zasleduje neznane storilce, ki bodo skušali ukradene kože najbrže kar hitro spraviti v denar.

Urečanje. Včeraj zjutraj je bila aretirana delavka Marija J., uslužbena v trgovini Schneider & Verovšek na Dunajski cesti. Imenovano so že dalje časa opazovali ter končno res tudi ugotovili, da odnasa iz skladišča najrazličnejše predmete, ponajveč pa razno posodo. Na njenem stanovanju so našli za okrog 1500 Din vrednosti, ki jih je znesla domov, seveda pa je veliko blaga tudi razprodala raznim znankam. — Delavca Husein Rašić in Farkej Mujetić sta prišla prednočnim pošteno natrkana v Lattermannov drevored, kjer sta se nekaj časa sukala okrog vrtljaka in dražila ženske. Nato pa sta se podala za nekim parom v bife ter skušala izzvati mirne goste. Slednjič sta se nekega gosta dejansko lotila in bi prišlo do hudega pretepa, če se ne bi pravočasno pojavil stražnik, ki je oba nasilneža aretiral in ju odvedel v zapor.

Urečanje pohotnež. Pred nekaj dnevi je ustavljen neznan, okrog 30 let star mož, 11letno Nado P., ki je šla okrog 12. proti Dev. Mar. v Polju. Skočil je pred deklico s kolesa in jo hotel prisiliti, da se mu vda. Dekletce pa je pričelo kričati, nakar je neznanec zopet zasedel kolo in jo jadno popihal. Isti nesramnež je nato napadel še neko okrog 17letno dekle, ki je šlo po poljski poti proti omenjeni vasi. Ubranišla pa se ga je tudi ta, nakar je izginil s kolesom nazaj proti Ljubljani. Zasedovani pohotnež je bil že okrog 14 dni neobrit, kratkih, pristrženih brk in je nosil na glavi živo sportno čepico.

Urečanje tatvine. Hlapec Ciril Kastelic, uslužben pri sodavičarju Moretu na Šmartinski cesti 11, je prijavil, da mu je v ponedeljek med opoldanskimi urami neznan storilec odnesel z domačega dvorišča 100 dinarjev vreden siv suknjič. Tatvino je izvršil baže neki okrog 25leten mladenič, oblečen v sportno obleko, ki so ga videli postajati ob omenjenem času na dvorišču. Prednica franciškanskih misijonark Marija Elizabeta je naznanila, da se neznan storilec pokradli s samostanskega vrta v Črnučih ulici okrog 60 kg sadja, povečini jabolk in češpelj. Storiteli so obrali sadje ponoči na ta način, da so popreje pokvarili žično ograjo in skozi nastalo odprtino zlezli na vrt. Ukradeno sadje je bilo vredno nad 150 Din.

Urečanje. Našlo se je nekaj denarja na Poljanskem nasipu. Dobi se pri O. L. Rdeča hiša III-1.

Iz Celja

Koncert pevskega odseka celjske »Svobode«, ki se je vršil v soboto zvečer v dvorani hotela »Savinja« v Laškem, je uspel zelo zadovoljivo. Strumen nastop 40 grl broječega moškega zbora, ki je absolviral svoj program na pamet, je navdušilo številno navzoče občinstvo do neprestano se stopnjujočega navdušenja in odobravanja.

FOTO-KINO-APARATI
in potrebne naprave
in drugarje
KANCO, LJUBLJANA
in
KANCO (Wolfram), MARIBOR CENIK GRATIS!
Izvršujemo vsa amater. dela v 12. urah.

Danes ples

v hotelu **BELLEVUE** 11273
Svira **SONNY BOY-JAZZ**

ZOBNI ATELJE

ROZA SCHWEIGER

Kolodvorska ulica št. 28

JE ZOPET ODPRT.

PROSLAVA

40LETNICE SOKOLA
ZAGORJE OB SAVI

Nedelja dne 17. avgusta

VOŽNJA ČETRINSKA.

11373

Jrgovski poslovodja

modne stroke, želj spremeniti službeno mesto.

Cenjene ponudbe se prost pod znakom »1892« na oglasni oddelček »Jutra«.

11385

DR. MED. UNIV.

Otmara A. Majerič

se je vrnil s študijskega potovanja iz inozemstva ter

ORDINIRA ZOPET V ORMOŽU ŠT. 62.

11390

nja tako, da je moral zbor več skladb ponavljati. Dinamično dobro odtehtano izvajanje, čista, enotna izgovarjava in pravilno pogljobno razumevanje skladb pevovodje g. Cirila Preglja, je naredilo na poslušalstvo najboljši vtis. Obča želja navzočih je bila, naj zbor ponovi svoj koncert v Laškem pozimi. Zbor bo pohitel prihodno nedeljo v Rogaško Slatino, kjer bo koncertiral v zdraviliški dvorani ob 10.30 dopoldne.

Novi celjski mestni župnik g. dr. Jakob Rebernik, upravnik Zdravstvenega doma v Celju, je prevzel te dni posle mestnega župnika. Stranke sprejema dnevno od 10.30 do 11.30 dopoldne na mestnem magistratu, soba št. 14.

Celjska pevska društva za tujski promet. Celje, kakor tudi vsa bližnja in daljna okolica, so polni letoviščarjev, zlasti kopališča Laško, Rogaška Slatina, Dobrna i. t. d. Naša agilna pevska društva so priredila v posameznih krajih že več pevskih koncertov, ki so vzbudili pri tujcih največje zanimanje in veselje. Pevsko društvo »Oljka« iz Celja bo priredilo jutri v četrtek 14. t. m. zvečer ob 20. v zdraviliški dvorani Radio - termalnega kopališča v Laškem koncert umetnih in narodnih pesmi, ki bo nudil kopališkim gostom in Laščanom nedvomno velik užitek.

Vsa celjska kulturna in narodna društva se vabijo, da zanesljivo pošljejo svoje zastopnike na sestanek v malo dvorano Narodnega doma drevi ob 20. Sestavil se bo poseben odbor za prireditve velike narodne žalne manifestacije, ki jo bodo priredila vsa celjska društva pod okriljem sokoške župe dne 12. oktobra.

Otvoritev Kocbekovega doma na Korošici. V nedeljo dopoldne ob 10. bo na Korošici na svečan način otvorjen novi planinski dom »Kocbekov dom«. Vabijo se vsi oni, ki bodo mogli oditi od doma šele v soboto zvečer naj se priklasio do 16. tm. pri g. Vrtovcu (drogerija »Central«, na Kralja Petra cesti), da bo mogoče naročiti pravočasno posebni avtobus. Odhod iz Celja bo v soboto ob 18.15 izpred trgovine Kramar & Mislej v Luče ali do Kneza, kjer bodo udeleženci prenočili. Povratek v nedeljo ob 19. od Kneza in iz Luče.

Škandalozen nočni prizor. V ponedeljek zvečer okrog 20. je šel skozi Ozko ulico mirno po svojih opravkih mehanik Emil Oblak, ko mu nenadoma prideta na proti dve omahujoči moški postavi. Ker je ulica res silno ozka, se jima je Oblak le s težavo skušal izogniti ob steni, kar pa mu ni uspelo. Pijanica sta zahtevala od Oblaka, da se jima mora na vsak način izogniti. Kako, sta mu rekla, je pa njegova stvar. Ker Oblak tega ni mogel storiti, sta ga z združenimi močmi napadla, ga podrla na tla in ga tako pretepla, da je močno krvavel iz več večjih ran na obrazu in glavi. K sreči je prispela kmalu policija, ki je rešila nevarno krvavečega in hudo pretepečenega Oblaka iz divjaskih rok. Oba pijanca, v katerih so ugotovili 29letna cinkarniška delavca Antona »Krabonjo in Martina Koperjara, so takoj aretirali in spravili do jutra v policijski zapor. Končno besedo bo izpregovorilo sodišče.

Tri nesreče. Na Ponikvi ob južni železnici je padla v soboto popoldne 37letna kočarjeva žena Elizabeta Ferleževe z lestve, ko je hotela zlesti na skedenj, in je obležala s težkimi notranjimi poškodbami. Včeraj pa je padel v Dramljah 20letni sin malega posestnika Alojzij Jošt z drevesa in si zlomil nogo. Pri Sv. Krištofu nad Laškimi je tekla včeraj zjutraj 4letna trgovčeva hčerka Marinka Klemenova za nekim vozom, v rokah pa je nosila večjo steklenico. Dekletce se je na nekom kamnu spodtaknilo in padlo na steklenico, ki se je seveda razbila. Deklica se je na črepinjah močno obrezala na obeh rokah in so jo morali pripeljati v celjsko bolnico. Dočim sta bila Ferleževe in Jošt pridržana na zdravljenju v celjski javni bolnici, je bila mala Klemenova po pregledu in opvezi ran poslana v domačo oskrbo.

Tatvina kolesa. Najemnik celjskega Mestnega kina g. Ferdo Čepak je poslal včeraj dopoldne svojega namestnika s kolesom na davčno upravo v Cankarjevi ulici plačat davek. Namestencec je za nekaj minut pustil kolo v veži, prislonojeno ob zid. Ko se je vrnil v vežo, kolesa že ni bilo nikjer. Kolo je znanke »Puch« in je vredno 1500 Din.

Iz Maribora

Kraljeva zahvala »Peruncu. Klub kolesarjev in motociklistov »Perunc«, ki je ob priliki proslave desetletnice poslal vdano steno brzojavno kralju, je prejel včeraj kraljevo zahvalo od strani maršalata dvora.

Odlikovani so bili a kolajno za vestno izvrševanje službe arhivski uradnik pri sreekem načelnstvu Maribor levj breg Albert Kropelj; zvanilek pri sreekem načelnstvu Maribor deeni breg Anton Vidovič in sluzitelj pri okrožnem inspektoratu Fran Povšič. Včeraj dopoldne je izročil kolajne odlikovancem namestnik okrožnega inspektorja g. dr. Malešič ob prisotnosti obeh sreekih načelnikov in ostalega uradništva.

Razstava učiteljskega tečaja. V Mariboru traja od 14. julija do 14. avgusta učiteljski tečaj za deška ročna dela. Udeleženci so razstavili izdelke v delavnici deške meščanske Sole in vabijo vse one, ki se zanimajo za moderno vzgojo, da si razstavo ogledajo. Razstava bo otvorjena v četrtek dne 14. t. m. ob 15. in ostane otvorena do naslednjega dne opoldne.

Prva predstava zvočnega filma v Mariboru se bo vršila 29. t. m. v Grajskem kinu.

Območni promet na sever v mesecu juliju kaže naslednje številke: Vseh potnikov je prišlo preko severne meje 16.844 in sicer preko Maribora 3391 Jugoslovenov 4797 Avstrijcev, 2440 Čehoslovakov, 462 Nemcev in 812 pripadnikov drugih držav. Preko Št. Ilje je prišlo skupno 2071 potnikov, preko Čmureka 139, Dravograda 535, Prevali 666, Radgona 208 in Hodoša 79. Odpotovalo pa je preko severne meje skupno 18.577 potnikov in sicer preko Maribora 3553 Jugoslovenov, 3694 Avstrijcev, 6584 Čehoslovakov, 426 Nemcev in 730 državljanov drugih držav. Preko Št. Ilje je

odpotovalo skupno 1766 oseb, Čmureka 84, Dravograda 558, Prevali 963, Radgona 142, Hodoša 72. — Celokupni osebni promet na severni državni meji znaša v mesecu juliju 34.461 potnikov, od 1. januarja do 31. julija pa 167.422 potnikov. Transitni osebni promet pa znaša od 1. januarja do 31. junija 36.514 oseb.

Trgovine na Veliki Šmareri. Gremij trgovcev objavlja na splošno željo mariborskega trgovstva, da morajo biti na praznik Marijinega vnebovzetja trgovine v Mariboru ves dan zaprte.

Mestno kopališče bo od 18. t. m. do 1. septembra zaradi snaženja parnega kotla in popravil zaprto.

Red na trgu. Mestni tržni nadzornik, nadsvetnik Hinterlehner, je zaradi uvedbe reda na trgu odredil, da se smejo uporabljati v bodoče mize na trgu v prvi vrsti za prodajo mleka in mlečnih izdelkov ter le izjemoma za prodajanje jajc in gob. Okoliščinske mamice so bile danes zaradi tega odloka dokaj razburjene ter so se z glasnimi opazkami pritoževale. Privaditi pa se bodo morale te odredbi, ki stremi samo za tem, da se uvede tudi na mariborskem trgu tako potrebni red.

Dve kolesarski nesreči beleži ponedeljkova kronika. Na državni mostu sta se zaletela okrog poldne, ko je promet najhujši, brusac Jakob Kokot iz Studencev in delavka Mija Majerjeva s tako silo, da je padla Majerjeva s kolesa in se lahko poškodovala na levi nogi ter dobila tudi notranje poškodbe. — Na Tržaški cesti pa sta se spoprijela biciklja krojaškega pomočnika Poldeža Vezliča od Zavrča in pa nekega Vernika. Oba vozača sta padla na tla in se znatno poškodovala. Vernika je neki mimo prišel avto odpeljal takoj v bolnico. Vezlič pa je bil, čim je prišel k zavesti, aretiran in predan h Grafu.

V policijske zapore so morali zaradi prestopkov: Leopold V., karambol; Terezijska S., nedostojno vedenje; Rudolf M., pljačanje; Joža M., razgrajanje; Jože H., nastop vojaške kaderske službe. Jože B., prepovedan povratek. — Predstojništvo mestne policije je prejelo od vseh stražnic 16 prijav in poročil.

Nepošten barantač. V Ogrinovi gostilni na Aleksandrovi cesti sta v ponedeljek barantala za hlače vrtinar Fran Hraštev od Sv. Petra v Savinjski dolini in neki mlajši Avstrijec. Med pogajanjem je prišel mladi tujec s svojimi prsti v listnico Hrašteta ter mu izmaknil pet stotakov. Preden se je oškodovanec zavedel, da je ob denar, jo je tat že odkril iz gostilne.

Kolo je izginilo v ponedeljek svečer privatnemu uradniku Bogomiru Mrazu s hodnika Zoharjeve gostilne na Tržaški cesti. Kolo je vredno 1200 Din in ima številko 159.069, znamke Steyr-Waffenrad.

Iz Ptuja

Izgubljeno. Dne 10. t. m. je bil izgubljen od vlaka, ki prihaja v Ptuj okrog 23., od perona kolodvorskega poslopja v Ptujju pa do stanovanja v Prešernovi ulici 1 stodinarski bankovec. Pošten najditelj se naproša, da istega odda v ptujski stražnici.

Iz Slovenjgradca

Člani ljubljanskega gledališča priredijo v četrtek, 14. t. m. v dvorani Sokolskega doma svoj »šareni večer«. Začetek ob 8. zvečer.

Zivinski in kramarski sejmi, ki se je vršil v ponedeljek, je bil razmeroma zelo slabo obiskan. Glavni vzrok temu je pomanjkanje denarja, kateremu je v prvi vrsti kriva kriza v letni industriji, od katere živi skoro trideset prebivalstva našega sreza.

Iz Konjic

Gasilsko društvo si je nabavilo nov avto, ki je bil v nedeljo dopoldne blagoslovljen. Zadnje čase so začela tudi požarska gasilska društva posnemati naša mesta in si nabavljajo moderne gasilske naprave. Požari v zadnjem času so dokaz, kako potrebno je, da so gasilci hitro na mestu z dobriimi brizgalnami. Lani si je naše društvo nabavilo motorno brizgalno, letos pa avto. Gasilsko slavlje je trajalo ves dan.

Nova maša. Konjiški trg je bil v nedeljo v svečanem razpoloženju. Domačin g. Jože Kuk je daroval prvo službo božjo, kar se je najsvečanejšje proslavilo. Pot od njegovega doma do cerkve je bila okrašen s slavoloki, primicijantov pohod pa je spremljalo streljanje z možnarji.

Fantovski pretep. Na Vrhovljah pri Konjicah so čakali trije fantje na Antona Hladnika, posestniškega sina, ki se je vračal domov in ga kot rivala v ljubezenski zadevi obdelovali z motikami tako dolgo, da je na mestu obležal. Vse tri vročkrvneže je opoltniško orožništvo privedlo v konjske sodne zapore.

Vročekrvni Bosanci. Pri gozdni upravi kneza Windischgractza so že več let zaposleni Bosanci, ki s svojimi konji tvorijo les iz graščinskih gozdov. So to jako štedljivi in mirni ljudje, ki ne zabavajo v gostilne; v nedeljo pa jih je vrag premotil, da so se v neki tukajšnji gostilni navlekli in je prišlo med njimi in med domačini do prepira. Došli redar jih je hotel razgnati, a oni ne bodi leni so navlažili nanj s palicami, steklenicami in noži, da se je vnela pravcata bitka med redarjem in Bosanci, ki jih je bilo 12. Le s silo so jih naposled ugnali.

Iz Cerknice

Iz Murske Sobotice

Vprašanje gimnazije. G. župan Benko je dobil od G. bana pismo, v katerem slednji omenja, da je banovina predlagala, da država zopet prevzame višje razrede na državni realni gimnaziji v Murski Soboti. Za letos naj bi bil podpravljen peti razred in tako bi šlo stopnjama dalje, dokler ne bi bila tu popolna državna gimnazija. Baje je mnogo upanja, da bo predlog banovine v Beogradu sprejet. Tudi v primeru, da podpravljenega petega razreda še ne bi uspelo, skoro ni misli na to, da bi bil z letošnjim letom ukinitelj, ker bi obljubljene podpore zadostovale za vzdrževanje petega in najbrž tudi še šestega razreda. V večji nevarnosti pa sta sedmi in osmi razred. Dočim bo sedmi razred vsaj številčno še močan, bo letošnji osmi razred zelo šibek, kar je tudi eden izmed argumentov, da ga ne otvorijo. Sicer pojde menda te dni deputacija staršev v Ljubljano, vsekakor pa po današnjem stanju izgleda, da si bodo morali iskati letos sedmi in osmošolci zatočišče drugod. V interesu prizadetih staršev pa nujno zahtevamo, da se odločimo krogi o tem nemudoma izjavijo.

mr.—Gledališki večer, ki so ga priredili:

nekateri člani mariborskega gledališča (gg. Ivelja, Rasberger in Tovornik ter gđ. Fratrikova) je dobro uspel. Po neuspehu, ki ga je zaznamoval v Murski Soboti pred nekaj leti neka skupina mariborskega gledališča, je sicer izgledalo, da bo dvorana Sokolskega doma ostala prazna. Ko pa so ljudje v zadnjem hipu izvedeli za program (zakaj se ni ta objavil že na velikih plakatih?) so se vseno dokaj napili. Dvoro in bili so s podanim sporedom zelo zadovoljni. Posebno so jih še navdušile pevske točke gđ. Fratrikove in g. Ivelje. Brez škode pa bi izostal šaljivi prizor »Oh te žene«, ako ga je mogoče podati samo na tak način kakor je to stala gostujoča družina. Vsekakor pa so gostje s svojim nastopom dosegli, da bo žirčina Schota v drugo manj skeptično pričakovala Mariborčane.

mr.—Prva uprizoritev sokolskega dramskega odseka: letošnja Lanzerjeva komedija: »Kamla skozi uho šivanka«, za drugo predstavbo pa bodo igrali »Rokovnjače«. Letošnji repertoar po sploh bogat—vsak mesec po ena prireditev, kar je za diletantski odsek vsekakor ogromno delo. Samo, da ne bi novoizvoljeni odsek prezgodaj opešal v svojem zaletu!

GOSPODARSTVO

Pokret za znižanje občinskih trošarin v Beogradu

Beogradska občina je menda po kratki dobi veljavnosti nove občinske trošarinske tarife spoznala, da ta tarifa v znatni meri ovira gospodarski razvoj mesta, zato je nedavno na podlagi sklepa posebne konference pozvala gospodarske organizacije v Beogradu, naj predložijo svoja mišljenja, na podlagi katerih bo občina razpravljala o nadaljnjih sklopkih. V spomenih, ki so jih v tem pogledu postavile beogradske gospodarske zbornice, se predvsem poudarja, da bo Beograd v gospodarskem pogledu nadalje nazadovale, če občina ne bo osvojila predlogov in če poleg znižanja trošarin ne bo poskrbela tudi za druge olajšave.

Beogradska trgovska zbornica naglašava svoji spomenici, da je Beograd v prvi vrsti prirodni trgovinski in oskrbovalni center za znaten del naše države. Sedanje visoke trošarine pa resno ogrožajo Beograd v položaju oskrbovalnega centra, kar se vidi že v nazadovanju trgovinskega prometa, zlasti v trgovini na debelo, kar mora končno tudi neugodno vplivati na finance občine. Veletrgovine, ki prodajajo svoje blago izven Beograda, se zaradi dalekosežnih formalnosti ne morejo posluževati možnosti povračila trošarin in sprito ostalih bremen izgubljajo svojo konkurenčno zmoglost, zato je treba tarife in njene določbe, ki se nanašajo na pobiranje trošarin, podvreči generalni reviziji. Od številnih predmetov, ki jih beogradska veletrgovina uvaža, se jedva 10 odstotkov potroši v Beogradu, med tem ko se pogošto 90 odstotkov proda v notranjost. Mnogo trdke bodo pri obstoječem stanju primorane prenesti svoje posle izven območja občine.

Industrijska zbornica pa poudarja, da ima Beograd dovolj naravnih pogojev, da se v njem razvije industrija. Zaradi drage električne struje, raznih občinskih dajatev in predvsem občinskih trošarin pa je industrijski razvoj onemogočen in Beograd v tem pogledu vidno nazaduje. Mnoge industrije so se v zadnjem času namesto v Beogradu naselile v Zemunu ali pa so se tja preselile iz Beograda. Sredi žitnih pokrajin ima Beograd samo en mlin. Opekarnice se druga za drugo opuščajo. Niti ena tvornica kmetijskih strojev se ni mogla obdržati. Dve metalurški tvornici komaj vzdržujeta obrat in tudi ostala podjetja obratujejo z velikimi težavami.

Industrija je najboljši plačnik davkov, zato bi jo morala občina privlačiti, ne pa s trošarinami na sirovine odbijati. Treba ji je dati znatne olajšave in če se potem Beograd industrijsko razvije, bo občina gotovo imela več fiskalnih koristi kakor pa, če vztraja pri sedanjih dajatah. V eličnem smislu je podala svoj izjavo tudi beogradska obrtna zbornica, dočim se beogradska delavska zbornica predvsem zavzema za ukinitve trošarin na življenske potrebščine.

Avstrijski žitni monopol in agrarni blok. V dunajski »Neue Freie Presse« je predsednik borze za kmetijske pridelke na Dunaju g. Herman Reif objavil pod gornjim naslovom zanimiv članek, v katerem odločno pobija načrt avstrijskega žitnega monopola, ki se ima, kakor znano, ustanoviti v zvezi s pripravami za ekonomsko združenje evropskih agrarnih držav. Pri zadevanje agrarnih držav za boljše vnovčenje kmetijskih pridelkov pa v resnici ne more dati nikakega povoda za ustanovitve žitnega monopola. Saj gre to prizadevanje v prvi vrsti za tem, da se dvignejo cene za žito, kar more biti avstrijskemu kmetijstvu le po volji, ker bi v tem primeru odpadla konkurenca, ki sedaj tlačila cene navzdol. Na drugi strani pa bi naša višje cene vzhodno-evropskega žita onesmoglo predvideno zboljšanje žitnih cen v Avstriji, ker bi moral monopol dražje plačevati uvozno žito in bi s tem odpadla ona razlika, ki bi se imela uporabiti za boljše nakupne cene v Avstriji sami. Upoštevati pa je treba tudi, da bodo razmere v l. 1931, ko se ima monopol uveljaviti, vse drugačne. Evropa bo imela v kampanji 1930-31. znatno večjo uvozno potrebo (Francija za 3 milijone ton, Italija za 1 milijon ton), kar bo zlasti v zvezi s pričakovano podopovprečno letino koruze povzročilo znatno zboljšanje svetovne tržne situacije. Vrh tega je treba upoštevati, da po 30. juniju ne bo več ovire za povišanje žitnih carin, ker bo s tem dnem lahko odpovedana trgovinska pogodba z Jugoslavijo, ki sedaj onemogoča povišanje teh carin. Pisec članka končno poudarja, da je agrarna kriza del gospodarske krize in jo je mogoče omiliti predvsem s tem, da se industriji ustvarijo nove delovne možnosti, kar bi v zvezi z boljšo zaposlenostjo delavstva povečalo oddajno možnost za kmetijske pridelke.

Naša industrija in sinajski sporazum. Glede na razne vesti v listih, ki navzlic tozadevnemu demantiranju zunanega ministra dr. Marinkovića, govorijo o žrtvovanju gotovih panog industrije, je Centralna industrijskih korporacij v Beogradu izdala daljšo objavo, v kateri navaja nekatera nesoglasja v raznih izjavah, ki povzročajo nervoznost v industrijskih krogih. Izraža tudi dvom o koristnosti nekaterih načrtov, ki bi lahko kompromitirali uspeh, ki smo ga dosegli pred vsem svetom s hramnim nastopom v cilju carinske unije z Rumunijo.

Stanje članstva pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev je tekom julija nekoliko nazadovale. Ob koncu meseca je bilo vsega 102.275 članov nasproti 103.214 ob koncu junija in 90.239 v početku teleta. Moških članov je bilo 70.447 (ob koncu junija 70.832), ženskih članov pa 31.828 (32.382). Občutno se je povečal odstotek bolnikov, in sicer od 2,48 odst. v juniju na 2,67 odst. v juliju (pri moških članih 2,22 odst., pri ženskih 3,65 odst.). Povprečno na zavarovana merila je znašala pri moških članih 29,72 Din, pri ženskih pa 20,44 Din, skupaj povprečno 26,84 Din (v juniju 26,94 dinarjev); celokupna povprečna dnevna medza pa 2,745.000 Din (2,787.000).

Podpore za obisk šole za precizno mehaniko na Dunaju. Zavod za pospeševanje obrti pri Zbornici za TOI v Ljubljani hoče omogočiti dvema mladeničema s primerno podporo obisk strokovne šole za precizno mehaniko v Mödlingu pri Dunaju. Šola trajala tri leta. Pogoji za sprejem je dovršeno 14 letošnjosti in uspešna dovršitev ljudske šole. Potrebno je seveda znanje nemškega jezika. Šola nadomesti učno in dve leti pomočniške dobe. Interesenti, ki bi se zanimali za to šolo in ki bi mogli vsaj del študijskih stroškov pokriti sami, naj se nemudoma zglase pisмено ali osebno med uradnimi urami pri Zavodu za PO pri Zbornici za TOI v Ljubljani.

Oddaja plemenskih rjavih štajerskih kokoši. Perutninarski odsek Kmetijske družbe ob četrtku 14. t. m. dalje brezplačno delil svojim članom plemenske kokoši in petelne rjave štajerske pasme. Člani, ki želijo gojiti to plemo, naj pridejo po nje ob četrtku 14. do petka 22. t. m. v Ljubljano k gosp. Černetovi, Linhartova ulica 9. Kokoši so v starosti od 14 tednov do štirih mesecev. Dobi jih lahko vsak član od 30 komadov, če se pravočasno oglasi in prinese s seboj primeren zaboj za živali. Za prehrano in prevoz plača za vsak komad po 10 Din. Kdor bo prejel te plemenske kokoši, se bo moral zavezati, da jih bo držal za plemo najmanj 1 leto ter do konca decembra t. l. poroča perutninarskemu odseku o njih razvoju in do konca aprila 1931. pa o njih nesnosti. Perutninarski odsek Kmetijske družbe.

Pred gradbo največjega parka na svetu. Vest, da namerava angleška Cunard-Line zgraditi ogromen prekooceanski park, ki naj po velikosti kakor tudi po hitrosti prekoši vse dosedanje, se potrjuje. Novi park, s katerim si hoče družba zopet pridobiti »modri trak«, bo obsegal 75 tisoč ton in bo torej za polovico večji kakor največja velika severnemškega Lloydja »Bremen« in »Evropa«. Gradbeni stroški bodo znašali nič manj kakor šest milijonov funtov ali 1 milijardo 650 milijonov dinarjev, to je dvakrat toliko, kolikor so znašali gradbeni stroški za »Bremen« ali »Evropo«. Družba bo novi park gradila s finančno pomočjo države.

Jesenski vzorčni sejem in razstava v Novem Sadu. Gradbeni dela na stalni novosadski razstavi zgradijo so končana in se je pričela razdelitev prostorov razstavljalcem, ki se vrši po strokah. Razstavna zgradba je temu odgovarjajoče postavljena in razdeljena. Glede na okolnost, da na teritoriji dunavske banovine že osem let ni bilo nikake razstave, je število prijavitelcev že zelo veliko in je pričakovati še mnogo novih prijav, tako da ima odbor, ki razdeljuje prostor, že skrb, kako bo namestil vse trdke. Zato priporoča odbor, da preostali interesi čim prej dostavijo svoje želje direkcijski. Prijave se sprejema samo še do 15. septembra pri A. D. za izlozbu in sajam uzoraka, Novi Sad.

BORZE

12. avgusta.

Na ljubljanski borzi je bil tudi danes devizni promet bolj slab. Edino v devizah Newyork in Dunaj je bilo nekaj več potrebe. Tečaj deviz so z malimi razlikami ostali skoro nespremenjeni. Med efekti je bila zaključena Kranjska industrijska družba in sicer pri višjem tečaju 312.

Na zagrebškem efektornem tržišču se je vojna škoda danes za malenkost okrepila. Za aranzma se je trgovala prvotno po 437,75, pozneje pa po 438,50. Promet je bil tudi v 8% Blairovem posojilu po 97,50 in v 7% dolarskih zastavnih listih Drž. hip.

banke po 86. Med bančnimi papirji je prišlo do prometa v Prašedionu po 905—915, v Jugobanki po 77,50 in v Zemaljski po 135, med industrijskimi papirji pa so bili zaključki v Trboveljski po 400, v Dabrovački po 363 in v Sečerani po 309.

Devize.

Ljubljana. Amsterdam 22.715, Berlin 13.46, Budimpešta 9.884, Bruselj 7.8839, Curih 1094.4—1097.4 (1095.9), Dunaj 794.68—797.68 (796.18), London 274.43, Newyork 56.125—56.325 (56.225), Pariz 221.65, Praga 167.07, Trst 294—296 (295).

Zagreb. Amsterdam 22.6698—22.7298 Dunaj 794.68—797.68, Berlin 13.4450—13.4750, Bruselj 788.39, Budimpešta 987.—do 990.—, Milan 294.057—296.057, London 274.03 do 274.83, Newyork 56.1250—56.3250, Pariz 220.65—222.65, Praga 166.67—167.47, Zurich 1094.40—1097.40.

Curih. Zagreb 9.12875, Pariz 20.2250, London 25.04125, Newyork 51.0250, Bruselj 71.92, Milan 26.975, Madrid 56.70, Amsterdam 207.25, Berlin 122.81, Dunaj 72.65, Sofija 3.7325, Praga 15.2450, Varšava 57.70, Budimpešta 90.19, Bukarešta 3.0650.

Dunaj. Beograd 12.54625, London 34.405—34.505, Milan 37.01—37.11, Newyork 706.25—708.75, Curih 137.895—137.895, dinarji 12.52—12.58.

Effekti.

Ljubljana. 8% Blair 97.5 bl., 7% Blair 87.50 bl., Celjska 160 den., Ljubljanska kreditna 122. den., Prašedion 910 den., Kreditni zavod 170 den., Vevče 124 den., Ruše 280 do 300, Stavbna 40 den., Kranjska industrijska 312 zaklj.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranzma in kasa 438.50—439, za december 438.50—439, agrarne 55—56, 8% Blair 97.25 do 97.75, 7% Blair 86.75—86.875, 7% Drž. hip. banka 85.875—86.125, 6% begluške 76 den.; bančne vrednote: Prašedion 910 do 915, Union 191—193, Jugo 77.50—78, Narodna 8000—8075, Srpska 186 den., Zemaljska 134.50—135, Ljublj. kreditna 122 den.; industrijske vrednote: Nar. sumška 25 den., Gutmann 140—150, Stavonija 200—202, Dava 220, Sečerana 309.50—310.50, Brod vagon 110—115, Vevče 124 den., Isis 83 den., Dubrovačka 363—365, Oceanija 210—215, Trbovlje 400—402.

Beograd. Vojna škoda 451.50 zaklj., za avgust 452.50—453.50 zaklj., za december 461.50—463 zaklj., investicijsko 93 zaklj., agrarne 56—56.75, 7% Blair 89.25 bl.

Blagovna tržišča

JAJCA

+ S tržišča jajc. Zaradi manjšega povpraševanja od strani uvoznih držav je na tržišču jajc navzlic istočasnemu nazadovanju produkcije nastopila delna stagnacija. Nakupna cena, ki je pri nas nedavno dosegla celo 1 Din, je zopet padla na 90 par za komad. Tudi na berlinskem trgu so cene nekoliko nazadovale in so v soboto notirala jugoslovanska jajca 8 do 8 1/2 nasproti 8 1/2 do 2 1/2 pl. ob koncu zadnjega tedna.

LES

+ Ljubljanska borza (12. t. m.) Tendence za les nespremenjena. Zaključeno ni bilo. Povpraševanje je za smrekove deske (10 do 15% jelke, 1 l. l., paralelne, na živ rob rezane, oceljene, 10 m³ 24 mm, 16 m³ 18 mm in 14 m³ 12 mm, v dolotnih širinah).

ZITO

+ Ljubljanska borza (12. t. m.) Tendence nespremenjena. Zaključena sta bila 2 vagona pšenice. Ponujali so (slov. post. plačljivo 30 dni): pšenice: baško, 80-81 kg, mlevska tarifa po 242.5—245, 79-80 kg po 237.5 do 240, 78-79 kg po 232.5—235; rž: baško, 72 kg po 170—172.5; ječmen: baški, oziromi, 60-67 kg po 185—187.5; oves: baranjski, dobava v prvi polovici avgusta po 210 do 215; koruza: baško po 185 do 187.50; moka: baško iz stare pšenice po 405—410, iz nove pšenice po 395—400.

+ Novosadska blagovna borza (12. avgusta). Tendence nespremenjena. Zaključeni je bilo 21 vagonov pšenice, 35 vagonov koruze, 18 vagonov moka, 10 vagonov otrobi in 1 vagon ječmena. Pšenice: baška, 79-80 kg po 175—177.50, gornjebaška, 79-80 kg po 175—177.50; banaska, Tisa, šlep, 79-80 kg po 185—187.5; gorenjebanaska, 79-80 kg po 175 do 177.5; slavonska, 78 kg po 167.5—170.—Oves: baški, sremski 145 do 150. Ječmen: baški, sremski, oziromi, 63-64 kg po 120 do 125. Koruza: baška, sremska 132.50—135, ladja Dunav 137.5—140; banaska 125 do 127.50. Moka: baška »Og« in »Ogg« 310 do 320; »a« 280—290; »a« 235—245; »a« 177.5 do 185; »a« 115—125; »a« 105—110. Otrobi: baški, sremski in banaski 100—102.50.

+ Somborska blagovna borza (12. t. m.) Tendence mlačna. Promet 306 vagonov.—Pšenice: baška, 8 kg 170—175; baška, Tisa, šlep, 80 kg 180—185; gornjebaška, 79 kg 175—180; sremska, 78 kg 157.50 do 162.50. Ječmen: baški, 69-70 kg 155—160. Koruza: baška 127.50 do 132.50; za september 132.50 do 137.50. Oves: baški in banaski 140 do 145. Rž: baška 110 do 120. Moka: baška »Og« in »Ogg« 310—320; »a« 280—290, »a« 235—245; »a« 170—180. Otrobi: baški 85 do 90.

+ Budimpeštanska termska borza (12. t. m.). Tendence neenotna; promet srednji. Pšenica: za oktober 18.32 do 18.33, za marec 20.02 do 20.03, za maj 20.70; rž: za oktober 12.15 do 12.18, za marec 13.40 do 13.42; koruza: za avgusta 17.48 do 17.50, za september 17.60 do 17.65, za maj 17.77 do 17.80, tranzitna za avgust 14.80.

Karl May: Po divjem Kurdistanu 3. zvezek — izšel. V groznih obrisih nam slika ta zvezek krvno osveto med Kurdi. — Naroča se v tiskarni Sv. Cirila v Mariboru. Cena 13.— Din.

Ogorelo, zdravo kožo

dobite, ako si oterete telo pred zračnimi in solničnimi kopelmi s

NIVEA-CREME

tudi pri zastrtem nebesu, ker tudi veter in zrak porjavita kožo. Suho pa mora biti vaše telo pri direktnem solničnem obsevanju. In dobro oterite s NIVEA - CREME že naprej! To zmanjšuje nevarnost bolečega ožganja. Spričo samo njej lastne vsebine Eucerita se Nivea - Creme lahko vpije v kožo, ker šele v kožo vpija Creme more svoj dobrodelni učinek privedi do polne veljave.

Doze po 3, 5, 10 in 22 Din. Tube po 9 in 14 Din.

Proizvajal v Jugoslaviji: Jugosl. P. BEIERSDORF & Co., d. o. o. L. Maribor — Meliška cesta 56.

SPORT

Izjava nogometašev ASK Primorje

Prejeli smo: Prosimo Vas, gospod urednik, da priobčite z ozirom na zadnjo izjavo sekcije ZNS naslednje v odgovor:

Naša izjava je bila preslaboten ravan za vse krivde, ki so se v zadnjih letih zgodile nad nami. Ona je bila samo oznanje apela, katerega bomo naslovili na vso jugoslovensko sportno javnost, da nas enkrat za vselej reši grenkega prepričanja, ki nas že par let spremlja in momentu, ko stopamo na zeleno polje: da bo nad nami in našim trudom zopet pela mačehovska piščalka. Modernjša judikatura daje tudi najodmernejšim deliktom na polju kazenskega prava, a še bolj strankam in okvirju civilnih sportov možnost odklona sodnika, ki ji je v privatnem življenju nenačlonjen. Sodnik na zelenem polju nima karakterja razsodnika v civilnem sporu, a še manj v kazenskem procesu, temveč nosi v sebi vse karakteristike arbitra, za katerega velja v običajnem življenju že davno pravilo: da se izbira z obojestranskim privoljenjem.

Mi smatramo za resnico, katero lahko dokažemo v vsakem momentu, da je ravno ljubljanska sekcija ZNS-a do skrajnosti izrabljala praznine v pravilih in pravilniku Zbora nog. sodnikov JNS-a, v katerem manjka, protivno duhu moderne judikature, institut odklona sodnika, neprijatelja ali neprijateljskega razpoloženja napram enemu izmed tekmujočih klubov. Ali je kdo, ki bi se ne zgražal nad faktom, da je naše petletno sportno delo na zelenem polju bilo arbitersko presojevano večinoma od ljudi, za katere je eklatantno znano, da so fanatični nasprotniki našega kluba in vseh naših sportnih aspiracij? Nam je popolnoma indiferentno kako boste, spoštovani gospodje iz sodniške sekcije, nazvali ta naš korak: kvalificiranim ali ne kvalificiranim, sportnim ali nesportnim; ali ga boste stavili pod udar paragrafa 25. kaz. Prav. JNS, ali kam drugam, mi verujemo, da je naš jasni in vsakomur razumljivi krik pravičen, ker zahteva samo to, da nam v bodoče ne bodo sodili, tekem na zelenem polju sodniki, ki so izrazito neprijatelji našega kluba in vseh naših hotenj.

Kdaj bo triumfiral naša čista sportna vest, da se bomo enkrat rešili »mačehovskih« odločb iz piščalke g. Pevalke, Cimpermana, Wagnerja in drugih? Proti sodniku g. Wagnerju nismo, dosledni svojji dosedanjim navadi, ukrenili nobenih korakov pri ljublj. sekciji ZNS-a iz razloga, ker smo dvomili, da bi našli pri njej kake zaščite, za kar nas še posebno utruje zadnja izjava ljubljanske sekcije ZNS-a, ki je polna neresničnih trditvev, za katere morajo vedeti gospodje iz sodniške sekcije, da nam pripada zaščita tudi pred kazenskimi sodiščem. Jančigaj Mirko, Svetic Slavko, Hassl Viktor, Zemljak Pavel, Jug Fr., Pišek Matija, Camernik Ant., Erman Adolf, Senica Jože, Jež Alojz, Uršič Emil, Jug Vinko.

SK Celje in njegovo igrišče

Prejeli smo: Od drugov, ki se bavijo v Celju z nogometom, sta najvažnejša SK Celje in nemški Atletik Sportklub.

Pri celjskem sportnem klubu obstoji posebna nogometna sekcija, kateri se je posrečilo, združiti pod svojim okriljem tako dobre igralce, da se lahko smatra ta skupina kot najboljša v Celju. Zaradi tega je v splošnem interesu, da se ta nogometna sekcija sportnega kluba vzdrži.

Iz gmočnih razlogov pa se namerava to nogometno sekcijo razpustiti, ker nima celjski sportni klub toliko dohodkov, da bi jo vzdrževal. Do sedaj je namreč žrtvoval nekaj klubovih funkcionarjev mnogo denarja za to sekcijo in je razumljivo, da tega tudi v naprej ne morejo več storiti.

Vzrok, da celjski sportni klub nima dovolj sredstev, pa je ta, ker nima lastnega igrišča, kakor bi bilo potrebno. Pri nogometnih in drugih tekмах bi namreč klub lahko dobil znatne zneske na vstopnini in s tem kril vse svoje potrebe. Za to pa bi bilo potrebno, da bi bilo igrišče tako napravljeno, da bi videli igro samo oni, ki so plačali vstopnino. Na sedanjem igrišču na Glaziji pa se tega ne more doseči, ker ni ograje, ki bi preprečila opazovanje igre od strani zastojnikov izven prostora.

V drugih mestih imajo sportni klubi vsaj taka igrišča, katera so obdana s plotom, da vidi igro samo oni, ki je plačal vstopnino. Na ta način so sportni klubi prišli do znatnih zneskov, s katerimi so dogradili ogromna igrišča.

V Celju bi zadostovalo, ako bi celjska mestna občina dala na razpolago na Glaziji primeren prostor in ga obdala s plotom, okoli katerega bi se lahko napravili sčasoma lepi nasadi. Ker se rabi za nogomet stokrat 140 metrov in ker je treba zaradi tribun, ki bi se pozneje napravile, še 20 metrov na vsaki strani več in ker bi se rabilo pri vходу še 40 m v druge smeri, bi se rabilo prostora v dolgotnosti 180 m in 140 m širine.

Glazija kot taka ni pripravna za sportni prostor in je zaradi tega ograjevanje neobhodno potrebno. Ker je Glazija že desetletja v tem stanju, ni ovire, da bi se na gornji način pomagalo celjskemu sportnemu klubu. Pomisliti je treba, da bi se polagoma iz lastnih sredstev sportnega kluba, ker bi bili dohodki s takim igriščem zagotovljeni, zgradile na tem prostoru vse stavbe, ki so za tako igrišče potrebne.

Ker celjska mestna občina ravno v sportne namene premalo žrtvuje in ker je

tako igrišče res potrebno, je pričakovati, da se bo celjska mestna občina vendar odločila podpreti na gornji način delo sportnega kluba.

Iz LNP (predsedstvo). Naproša se sekcija zbora nogometnih sodnikov, da po možnosti ugodi prošnji SK-Javornika, Rakke zaradi delegiranja sodnika k prvenstveni tekmi dne 17. t. m. v Novem mestu. SK Elan, Novo mesto se ponovno poziva, da postavi pri prvenstveni tekmi dne 17. t. m. zadostno rediteljstvo. Kot službujoči odbornik se delegira g. Vospnerik. Seja poslovnega odbora danes v sredo odpade. Tajnik II.

Mednarodne kolesarske dirke v petek 15. t. m. na sprotnem prostoru Ilirije bodo jako zanimive. Prijavilo se je že več dirkačev iz raznih krajev naše države in inozemstva. Ob pol 14. popoldne zbiralnice na Sv. Jakobu trgu. Nato skupni pohod vseh udeležencev z godbo »Sloga« na prireditveni prostor.

Motoklub Ljubljana. V petek dne 15. t. m. ob 13.30 priredi kolesarski in motoklistično društvo Sava ob petletnem jubilejem obstoja društva kolesarske dirke na sprotnem prostoru SK Ilirija. Isti dan se vrše tudi velike internacionalne motorne dirke na dirkališču Černomerec pri Zagrebu, katere priredi I. Hrvatski motoklistični klub v Zagrebu. Pri teh dirkah bodo startali najboljši inozemski vozači. Člani Motokluba se tem potom vabijo, da obe te dirki po možnosti posetijo.

SK Natakar poziva k treningu danes na igrišču ASK Primorja ob 18. naslednje člane: Zajec, Novak, Podgornik, Potič, Dolinar, Šušteršič, Zic, Strnad, Zupantič, Baher, Ozebek, Milešević, Wohlfart. Strogo obvezno.

SK Krakovo. Danes naj pridejo na trening tekmo s SK Jadranom igrači Pele, Jeršek, Marjetič, Novak, Novosel, Logar II., Kos, Grabinjan I. in II., Markič, Vidnar, Klančar, Bardutsky. Točno!

Sportni drobci

K našemu včeršnjemu članku o ženski olimpijadi v Pragi treba še dodati, da je JLAS že določil našo lahkošteletsko reprezentanco, in sicer: 60 m: Petričič, Zadravec, rezerve Batelkova, Ružič; 100 m: Petričič, Batelkova, rezerve Stefanini, Krajnovič; 200 m: Stefanini, Batelkova, rezerva Ružič; 800 m: Bobinski, Globan, rezerva Weiss; 80 m z zaprekami: Stefanini, Ružič, rezerve Santel (Ljubljana), 4 X 100 metrov: Petričič, Zadravec, Batelkova, Stefanini, rezerva Santel; skok v višino: Stefanini, Krajnovič, rezerve Santel, Neferović, skok v daljavo: Krajnovič, Cabrijan, rezerve Santel, Zadravec; met krogel: Neferović, Bernik (Ljubljana), rezerve Stefanini, Vesela; met diska: Neferović, Vesela, rezerva Bernik; met kopja: Stefanini, Vesela, rezerve Neferović, Bernik; troboj (skok v višino, 100 m in met kopja: Stefanini, Neferović, Bernik, Solc.—Nominirane atletinje so večinoma članice Haška, le dve sta Concordijskiji, dve sta iz Ljubljane, 1 pa iz Pančeva. Računati moremo le na časten rezultat. Naše upanje je zmagati v teku na 80 m z zaprekami. Na tej veliki sportni manifestaciji bo sodelovalo preko 300 tekmovalci.

Dunajska nogometna moštva, ki gostujejo v inozemstvu, doživljajo v zadnjem času precej neugodne rezultate. Tako je Avstrija bila v Poznanju poražena od Wacka 0 : 2 (0 : 0), WAC je v Zagrebu podlegel Gradjanstvu s 3 : 4 (3 : 1), v Sobotiču pa je Sebaria porazila dunajski Wacker

Iz življenja in sveta

Najvišji sodni dvor današnje Turčije

Modri gospodje v sodniških talarjih in čepicah na glavi napravljajo silno resen vtis. Čepica je edini ostanek stare Turčije, kajti gospodje ne sodijo več po koranu, marveč po italijanskem in nemškem zakoniku, prikrojenem za turške razmere.

Najhujša nevarnost za človeštvo

Nevarnejše nego vse vojne, nesreče in boleznij za obstoj človeštva stalno se dvigajoče uživanje omamnih strupov: morfija, opija, kokaina in heroína. Epidemija zauživanja mamil je iz Kitajske že davno pridrila v Ameriko, Afriko in Avstralijo, po vojni pa se je močno razpasla tudi po evropski celine. London, Berlin, Pariz in Dunaj. Proti nevarnosti, ki grozi narodom s te strani so sicer ustanovljene razne lige, ali te niso kos tihotapski organizaciji, ki je silno delavna in izvedena do največje popolnosti. Za potrebe zdravstva se porabi na leto do 340 ton surovega opija. Kolikor pa se je doglalo, se na svetu pridelava opija preko 8600 ton. Za zdravstvene svrhe se ga porabi tedaj le kakih 5 odstotkov, vse ostalo pa gre tihotapskim potom med ljudstvo. Potrebo kokaina cenijo na 12 ton, za kar je treba 500 ton kokainovih listov. Toda že sama Japonska izvažna na tisoče ton kokainovih listov in tihotapska trgovina ima v zalogi toliko tega strupa, da bi se dalo z njim pokončati vse človeštvo. Povpraševanje po mamilih pa grozotno raste. V Egiptu je zapalo strasti uživanja kokaina že okoli 500.000 ljudi. Nič manj ni kokainizem razširjen v Indiji in Kitajski. Slednja izda na leto za ta strup preko 150.000 angleških funtov, t. j. okoli 42 milijonov dinarjev. V Perziji se je zlu vdala polovica prebivalstva, v Avstraliji ter Severni in Južni Ameriki pa število kokainistov strahotno raste. Najhujše je, da zlu zapada mladina. V nekaterih evropskih velemedstih je konsum kokaina večji nego konsum alkohola.

Slikar po nasvetu duhov

V Newyorku je umrl 95-letni Aldon Salmons, vodja ene največjih ameriških posojilnic. Imel je za seboj dokaj pisano življenje: prišel je kot navaden klobučarski delavec, potem je otvoril lastno delavnico iste stroke. A nagajalo mu je šibko zdravje in je moral vstopiti za knjigovodjo v neko banko. Kmalu je napredoval, postal ravnatelj in naposled vodja vsega podjetja, predsednik bančnega sveta. A najpomembnejši dogodek in zadnji skok je doživel pred 15. leti. Kot 80-letni stari je iz bančnika postal slikar. Potoval je nekoč po zapadnih Zedinjenih državah in se je slučajno udeležil neke spiritalistične seje. Medij mu je razodel, da je slikarstvo njegov pravi poklic in da je zamudil velike uspehe. Salmons se najbrž ne bi zmenil za nasvet, da ni kmalu nato resno obolel. Iz dolgega časa je prišel slikati in se je navdušil za novi poklic. Stopil je v pokoj in se vpisal na slikarsko šolo. Razstava, ki jo je lani incognito priredil v Newyorku, je imela buren uspeh. Vsi kritiki so preročevali mlademu, nadebnemu začetniku sijajno bodočnost. Salmons, ki je na tihem užival te poklone, ni nikomur razodel svoje skrivnosti. Prišla je na dan šele zdaj po njegovi smrti.

Prvi uspeh

Vsak novinar ve, kako težko je govoriti z znanimi politiki, znanstveniki, umetniki. Vsi ti navadno ne marajo, da bi jih nadlegovali intervjuvarji, pa se ne zmenijo za to, da utegne biti takšen obisk odločilnega pomena za obiskovalca v začetku njegove kariere. Znan francoski poročevalec pripoveduje, kako je prišel pred leti do prvega uspeha na trnjevi novinarski poti. Prof. Curie, ki je takrat odkril radij in dobil mednarodno nagrado, je ždel v zaprtem laboratoriju in ni maral nikogar sprejeti. Novinarji so obupani postajali ob zaklenjenih vratih. Nihče ni smel noter. »Kar domov pojdite,« so drugi nasvetovali svojemu mlajšemu tovarišu, »saj vidite, da nič ne pomaga. Popišite ulico in hišo, kjer deluje znanstvenik. Omenite magari, da ste videli v oknu Curievo senco... Od vas itak ne bodo veliko zahtevali v uredništvu, ker ste začetnik...«

nost. Pravniki so ji sicer povedali, da lahko pri sodnji zahteva razveljavitev usodne točke. Zakon namreč določa, da ne sme nihče vezati darilo ali zapuščino na pogoje, ki pomenijo omejitve ali kršenje osebne prostosti. Prepoved možitve je seveda občutna omejitev. Toda v tem primeru bi morala gospodična priti pravdo in tega ne mara iz spoštovanja do dobrotnika. Zato je rajši odklonila vse stotere ženitne ponudbe, ki jih je dobila, čim so razbotali listi njeno srečo. Vendar je težko misliti, da bi ostala oporoka za vselej v veljavi. Vsekakor ima miss Clementson dobro priliko preizkusiti svojega izvoljenca. Če bo poročila, jo bo itak tožil odvetnik, ki zastopa pokojnega čudaka. Bog ve kako se bo končala pravda? Ženin pa mora pokazati precejšnjo stanovitnost v zavesti, da ostane sedaj bogata nevesta, lahko brez denarja.

Letalec na mizi

V Tempelhofu blizu Berlina je kazal neki letalec svojo spretnost s skakanjem iz letala. Ko je tako skočil nad letališčem, se mu padalo ni hotelo odpreti. Toda skakalec ni izgubil poguma in z rokami je rahljal jermene, dočim ga je veter nesel naprej. Naposled je srečno pristal sredi hotelske mize, pri kateri so pili neki berlinski izletniki svojo kavo. Prekucnil je mizo, a drugače je ostal popolnoma nepoškodovan!

Uradno ocenjena žena

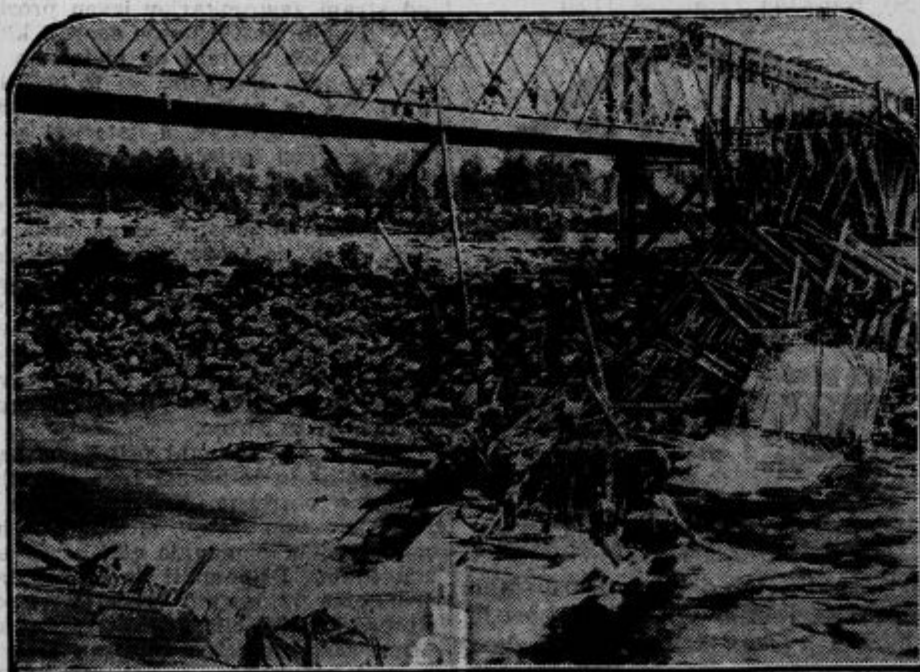
Neki trgovski potnik, ki je obiskal uglednega alžirskega trgovca v poslovnih zadevah, mu je poleg datelnov odpeljal še ženo. Užaljeni mož je nezvesti polovici z revolverjem sledil v Pariz, a končno se je premislil in je rajši po sodniškem potu zahteval odškodnino. Ocenil je svoje razburjenje in zmanjšani družabni ugled na 100 tisoč frankov. Sodniki od kraja niso vedeli, ali je mogče v denarju oceniti razrušen zakon. A tožilec je imel spretnega zagovornika, ki je prepričal zastopnike javne pravice. »Gospodje!« jim je dejal, »vaša imena bodo ostala zapisana v zgodovini, ker boste s pravičnim odlokom podprli javno moralo. Koliko zakonov bi ostalo srečnih, če bi morali podli zapeljivci in lahkomiselne žene plačevati globo za svoje početje. To bi jim zelo veselje do rušenja temeljev države! Sodniki so pritrdili prepričevalnemu odvetniku, a so zmanjšali odškodnino na 15 tisoč frankov.

Vročina v Avstraliji

V Avstraliji vlada letos grozna vročina, prav tako kakor v Zedinjenih državah. Toda Američani si pomagajo vsaj z lahki suknjici in kratkimi hlačami. V Avstraliji pa ne boste našli vsaj pri moških — nobene polne pralne ali platnene obleke. Tudi v največji vročini nosijo vsi težko obleko iz priznane dobre avstralske ovčje volne. Vzrok je ta, da imajo v Avstraliji hudo drage perice. Odkar je zaprta peta celina rumeni nevarnosti, Kitajcem in Japoncem, so beli lastniki pralnic tako navili cene, da stane n. pr. pranje in likanje navadnih moških hlač 75 do 100 centov. Vročina je uničila silno mnogo žita in posušila vodnjake. Kmetje, katerim so poginili konji, ovce, krave in psi, beračijo po mestih. Samo sladkorno trsje se ne boji žgotega solnca. Napol dobi udavi, ki lovijo podgane in miši, ter po cel meter dolgi kuščarji, ki žrejo poleg kač tudi jajca, so zdaj edini gospodarji neštehtih zapuščenih kmetij.

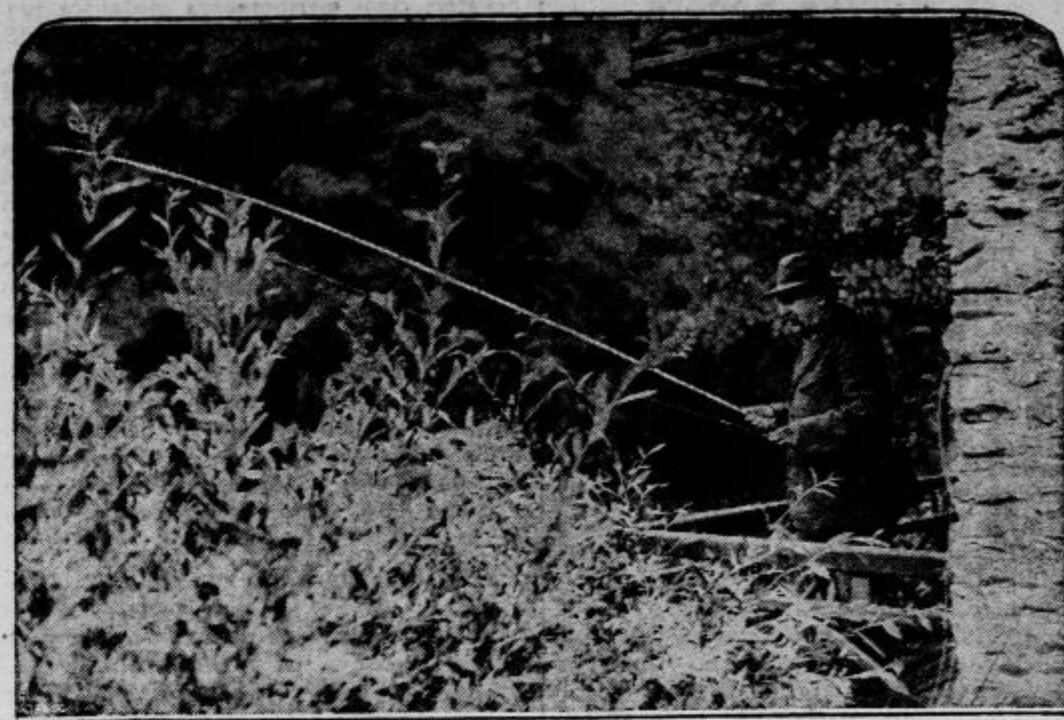
Prvina št. 87 odkrita

Iz Alabame poročajo, da se je ameriškim kemikom dr. Allisonu in profesorju Murphiju posrečilo odkriti dolgo iskano prvino št. 87, ki je ena izmed dveh prvin, za kojih obstoj je znanost sicer vedela, ni jih pa mogla opredeliti. Novo prvino sta učenjaka nazvala ecacaeium. Odkritje je vsekar zelo važno, kajti odsej bo znana le še prvina št. 85, ki še manjka v vrsti prvin od 1 do 92, sestavljeni po atomski teži. Ecacaeium ima svoje mesto med radijem in radonom in je šesta prvina z največjo atomsko težo.

Učinki letošnjih viharjev

V znamenitem Locarnu v Švici je strašen vihar, o katerem smo poročali, porušil med drugim še nedograjen, 95 m dolg most.

Briand, francoski zunanji minister, na počitnicah

SOKOL

25-letnica Sokola v Domžalah

Doba, v katero spada ustanovitev sokolskega društva v Domžalah, je bila še polna narodnostnih bojev. Tudi Domžale so jih poznale. Mnogo je bilo tujerodnih priseljencev, ki so pričeli z ostrimi nastopi proti domačemu narodu, seveda pod zaščito nemško-avstrijskih oblasti. Nastopili pa so proti njim zlasti dijaki pod vodstvom Franceta Brecejnika, ki so si nadelo nalogo, prebuditi celo okolje in Domžale same. Prirejali so poljudne igre v Domžalah in okolici; vzgojeni v telovadnici Ljubljanskega Sokola pa so tudi vedeli, kako potrebno je bilo sokolsko društvo v njihovi domovini. Po krasno uspelem nastopu Sokolstva 1904 v Ljubljani so sklenili, osnovati Sokola v Domžalah. Z vnetim sodelovanjem br. Bojana Drenika se je 26. decembra 1905 vršil ustanovni občni zbor, kjer so si izvolili za starostnika br. Andreja Slokarja, br. Fr. Brecejnika pa za načelnika. Dobro zastavljeno delo pa je kaj kmalu jelo pešati, ker so morali mladi abiturijenti na visoke šole. Zato pa sta br. Drenik in Kostnapfel poskrbeli za redno telovadbo. Na svoje stroške sta hodila iz Ljubljane vžebati v Domžale, tako da je bilo pod starostvojem br. Ravnikarja in načelnikovanjem br. Majzelja mogče postaviti in slovesno otvoriti lastni Sokolski dom dne 8. avgusta 1911, četudi ga je težil znaten dolg. V tem stanju je zalotila društvo svetovna vojna in dom bi bil prodan, ako ne bi tedaj posredovala dva danes že pokojna brata: dr. Ivan Tavčar kot pravni zastopnik Mestne hranilnice in prisilni upravnik doma br. Franjo Cerar, tovarnar iz Domžal. Po vojni se je posrečilo društvu izravnati ves dolg ob odličnem sodelovanju br. Franja Setine, pa tudi tehnično se mora zrazumovati napredek pod vodstvom načelnika br. Gašperina. S tem, da se je društvo rešilo materialnih skrbí, mu je bilo omogočeno široko delovanje po deželi. Sodelovalo je pri ustanovitvi sokolskih odskov na Brdu, v Dobu in Moravčah. Prirejalo je predavanja, izlete, igre, pevске in godbene večere ter sodelovalo pri vseh okoliških in oddaljenih prireditvah ter tekmah. Udeležba izkazuje letno po 10 do 16 takih gostovanj. Zadnja leta pa smo si nabavili tudi svoj kinematografski aparat, s katerim se proizvaja razne poučne in zabavne filme.

Po ustanovitvi SKJ starostuje društvu br. Petrove, stari sokolski delavec, nadučitelj v p., načelnik pa je marjivji br. Franjo Vidmar, kovski pomočnik v Domžalah. Z vztrajnim in mirnim delom skuša doseči naš Sokol oni cilj, h kateremu mora stremeti vsak Jugoslovčan, ki ljubi svojo domovino. Društvu, ki proslavi svojo 25-letnico v nedeljo 17. t. m., izrekamo naše čestitke in želimo tudi v bodoče najlepših uspehov. Zdravo! J. S.

Lepo uspeli sokolski dan v Gornjem gradu

Matično društvo Ljubljanski Sokol je priredil preteklo nedeljo v Gornji Grad sporazumno s sokolsko župo Celje lep propagandni izlet s celo avtomobilsko kolono pod vodstvom staroste br. Kajzelja in načelnika br. Rudolfa. Celjske Sokole pa je vodil br. Smertnik, starešina župe. Tudi oni so prispeli v bogato okraшено mesto v izredno velikem številu z avtomobili. Dopoldne so se nato izvršile skušnje za poldanski nastop, popoldne ob 14. uri pa se je formalna krasna sokolska povorka s preko 200 Sokoli in Sokolicami. Sprevod je krenil po mestnih ulicah pred mestno hišo, kjer je pozdravil zbrane Sokole župan Gornjega Grada. Javni nastop je obsegal proste vaje domače sokolske dece, nato pa je uspešno vzešlo 16 naraščajnikov in potem 12 naraščajnic proste vaje. Sledilo je vžebanje naraščajnic Ljubljanskega Sokola in nato tudi naraščajnikov, ki so precizno izvajali proste vaje za Beograd. Članice iz Gornjega Grada, Ljubljane in Celje so vzorno rešile svojo nalogo, pa tudi pri orodni telovadbi se je pokazala odlična izvedba vseh sodelujočih vrst. Da je bil nastop vzornih vrst brezhiben, ni treba izrecno omeniti. Sledila je tekma v »Odbojki« med člani in naraščajem Ljubljanskega Sokola, ki je seve zelo zanimala občinstvo. Še bolj pa je vplivalo na občinstvo, ko je nastopilo skupno 52 članov k prostim vajam. Potem je pozdravil zbrane Sokole starešina domačega društva br. J. Rak, odgovoril mu je v lepem patrijotičnem govoru starosta br. Kazelj, ki je na koncu govora pozval vse navzoče, naj vzklíknejo iskren sokolski zdravje Nj. Vel. kralju, čemur se je stojke odzvalo vse občinstvo in Sokoli od zvokih državne himne, ki jo je zasvirala sodelujoča mariborska železničarska godba.

Pomen izleta je vsekakor velik. Posrečeni nastop in vsestransko vidno sodelovanje tako oddaljenih društev je pokazalo, da je Sokolstvo res ena sama velika fa-

milija enako mislečih bratov in sester, ki jim je dobro domovine prvi ukaz. Ljubljanski Sokol je s svojim izletom pokazal pot, po kateri naj začnejo hoditi tudi ostala sokolska društva, da s tem ojačijo propagando za sokolsko delo na deželi.

Sokolski pokret v konjiškem okraju

Ze leta 1919. so se zbrali rodoljub v Konjicah in Oplotnici ter osnovali sokolski društvi sta ramo ob rami orali ledno ter let z vztrajnim delom razvijali in lanske leto je otvorilo oplotniško društvo svoj skromni dom, ki je v tem okraju prvi. Obe društvi sta ramo ob rami orali ledno ter delili srečo in nesrečo onih dni, ko je pri nas cvetelo na vseh koncih in krajih vse razdirajoče strankarstvo. Ko pa je končno padla odločitev, da je edino Sokol kraljevine Jugoslavije povznan, da vzgaja našo mladino, je zavel tudi pri nas svež duh.

V nedeljo 15. junija sta bili obe društvi pozvani v Loče, kamor sta priredili lepo uspeli propagandni zlet z javnim nastopom z namenom, da se tamkaj ustanovi nova sokolska enota. Prvotni uspeh ni izostal, treba bo sedaj tam v Ločah trdne volje in dela, pa bo šlo. Saj se celo v sosednem St. Jerneju fantje že zanimajo in žele meti sokolsko četo. Zato vzdržite se, čas je že! — Dne 6. julija se je ustanovila sokolska četa za občini Grušnje in Tapanje. Dosedaj so pri tej četi fantje iz Pobrež in Dobriške vasi, kajti so Tapanjani?

Nekega dne pa smo prejeli obvestilo iz Konjic, da se pripravila ob vrlom sodelovanju zlasti br. učitelja Strgulca ustanoviti sokol. društva v Zrečah. Naprošen smo bili, da napravimo s konjiškimi Sokoli propagandni zlet v Zreče, kjer naj bi se ob tej priliki ustanovil nov Sokol. Kakor na svatbo smo odhajali neke nedelje proti Zrečam na krst najmlajšega sokolskega brata tam ob Dravinji. In kakor je br. notar Jereb rekel, nismo tam našli malo de- te, temveč krepkega fantiča, saj šteje društvo že 84 članov! Staroslovne zreške hiše so nam porok, da se bodo oprijeli sokolske misli vsi v večnozelenem Pohorju.

Se nismo dobro odšli iz Zreč, pa že pravijo, da bi nas radi videli v Stranah in še dalje gori v Vitanju. Da, tudi tja pojdemo, saj sokolski pohod mora povsod. Vendar moramo poprej zagurati vsaki sokolski četi obstoj in ustanoviti društva le tam, kjer to gre. Sokolstvo je pionir in propagandnik naše boljše bodočnosti. Zato smatram kot dolžnost, da pozivam vse, kjerkoli ste, da ustanovite sokolske čete ali društva povsod. Ukinejo naj se razni otroški vrtci in slične institucije, ker samo odtegujejo Sokolu mladino. Omahljivcem stavim za vzgled malo pohorsko naselje Timje, kjer vodi br. učitelj Tomažič 25 fantov v svoji sokolski četi. Z resnim delom lahko dosežemo vse. Drugo leto pa priredimo zlet našega okrožja, ki je peto v mariborski župi. Naprej in zdravo! — Oplotniški načelnik.

Radio

IZVLEČEK iz PROGRAMOV

Sreda, 13. avgusta.

Ljubljana 12.30: Reproducira glasba. — 13: Napoved časa, borza, reproducira glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 18.30: Samospevi gđ. Vedralove. — 19: Cetrski teret »Vesna«. — 19.30: Ura dobre knjige: Iv. Cankarja zbrani spisi. — 20: Goslovanje članov mariborskega nar. gledališča. — 21: Prensos z Bleda. — 22: Napoved časa in poročila.

Cetrtak, 14. avgusta. Ljubljana 12.30: Plošče. — 13: Napoved časa, borza, reproducira glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 18.30: Koncert slovenskega šramel kvarteta. — 19.30: Orkestralna ura (Milčinski). — 20: Klasična orkestralna glasba, izvaja zagrebška vojaška godba (prensos). — 22: Napoved časa in poročila. — 22.15: Prensos z Bleda.

Beograd 10.30: Plošče. — 12.45: Koncert radio-kvarteta. — 19.30: Narodne pesmi. — 20: Prensos iz Salzburga. — 21: Koncert tamburaškega zbora s petjem. — 22: Poročila. — 22.15: Koncert radio-kvarteta. — Zagreb 12.30: Plošče. — 20: Koncert klasične orkestralne glasbe. — Praga 17: Orkestralen in pevski koncert. — 19.35: Rosinijeva opera »Seviljski brivci«. — 22.15: Koncert na orgle. — Brno 17: Prensos vsega programa iz Prage. — Varšava 18: Koncert solistov. — 20.15: Večerni koncert. — 23: Plesna godba. — Dunaj 11: Dopoldanski koncert. — 15.15: Lahka godba orkestra. — 20: Prensos iz Salzburga: Mozartova komorna glasba. — 21: Večerni koncert orkestra. — Berlin 19.30: Orkestralen koncert iz Königsberga. — 20.30: Sluhoigra. — Godba za ples. — Frankfurt 20: Prensos koncerta iz Salzburga. — 22.20: Godba za ples. — Langenberg 17.30: Večerni koncert. — 20: Prensos koncerta iz Salzburga. — 21: Veseloligra. — Lahka godba orkestra. — Stuttgart 20: Prensos Mozartove komorne glasbe iz Salzburga. — 21.15: Prensos iz Frankfurta. — 0.30: Nočni koncert orkestra.

V. Williams:

KRVAVA MAŠA

Epopeja velike francoske revolucije.

Tudi Hektor je kakor uklet strmel v ta vrata. Z največjim naporom si je bil osvojil prostor v sprednji vrsti. Tam je stal in kolo prve telege mu je segalo ravno do oči. Duša in telo sta mu bila tako trudna. Misli mu je bilo muka — ne misliti pa nemogoče. Bilo mu je, kakor da je vse življenje za njim polno trpljenja in gorja. Spet in spet si je ponavljal: »Vrata se bodo takoj odprla! In potem bom šel. Saj ni mogoče, da bi jih bilo več ko štiri in štirideset — pet in štirideset jih ne more biti, ki se bodo odpeljali na teh vozovih...«

In nato se je začel izza vrat nedolžen šum. Vse je napeto pogledalo tja in vsa ogromna množica je mahoma utihnila. Zamolklo bobnenje je odmevalo po ječi in vrata so se stresla. Odrinili so bili železni zapah. Nekdo je potegnil Hektorja za rokav. Nestrpno se je otrese vsiljivca. A ta ga je spet potegnil za suknjo. Jezzen se je obrnil in zagledal pred seboj obraz, ki se mu je videl zelo znan, strastni obraz temnolasega mladega človeka.

»Državljan,« je rekel tujec z izbrano vljudnostjo, »spominjam se, da sva pri svojem zadnjem srečanju nekaj sklenila, česar se nečete več spomniti!«

V naslednjem trenutku se je Hektor domislil prizora v dvorani kavarne St. James in se spomnil tudi besed, ki so mu še zdaj zveče v ušesih:

»To mi boste drago poplačali!«

A hotel se je otresti spominov. Kaj mu je bilo v tem trenutku do vikonta de Solesmesa! Vrata so se bila pravkar odprla, moral je paziti in šteti...

»Oprostite, državljani,« je nadaljeval glas ob njegovi strani, »še nekdo je tukaj, ki bi prav tako rad obnovil znanje z vami.«

Spet se je hotel otresti vsiljivca. Kaj je pomenil ta človek zdaj? V tem trenutku! Vrata so bila široko odprta. Zdaj je prikorakala straža. Množica gledalcev je mahoma oživila.

Nenadoma je začutil Hektor, da ga je nekdo trdo prijel za roko. Jezno se je obrnil. A prijem ga ni izpustil, narobe, zdaj ga je nekdo zgrabil še za drugo roko. In ko je pogledal okoli sebe, je videl, da je z vseh strani obdan od stražnikov.

Na vse kriplje se je branil, da bi jim ušel. Ljudje, ki so stali v njegovi neposredni bližini, so se prestrašeno razbežali. A Hektorju se kljub vsem naporom ni posrečilo uiti! Uklenili so ga, preden se je utegnil zavedeti kako in kaj. Zdaj je bila vsaka misel na rešitev zaman. In ko se je vdal v usodo, je zagledal pred seboj Grand-Dukov obraz. Poleg njega je stal vikont de Solesmes, ki se je zadovoljno smejal.

»Ne bomo ga peljali skozi množico, prijatelji,« je rekel grbec straži. »Držite ga in ko se dvokolnice odpeljejo in se množica razgubi, ga spravimo v »mišlovko«. Grand Duc je žarel od zmago-slavja.

»Zločin, ki ga je zakrivil nad Mauricem, ne bo ostal nepoplačan!« Hektorjev obraz je izražal neupogljiv ponos in globoko zaničevanje. Mirno je gledal mimo njih tja na mala vrata v jetniškem zidovju.

In mahoma je postal ves miren. Velika slabost ga je obšla in padel bi bil, da ga niso moške pravočasno prestregli. Za trenutek jim je nezavesten obežal na rokah. A kmalu se je vzravnal. Z nadčloveškim naporom je premagal slabost. Hotel je biti pri zavesti, hotel je videti in šteti — žalostnega spreveda še ni bilo konec.

Pravkar se je bila pripeljala šesta dvokolnica. Tik pred Hektorjem so vlekli krvnikovi pomočniki žitnega trgovca na dvokolnico in zdaj je sedel tam ves tih in onemogel. Radovedneži za Hektorjem so se skušali preriti naprej. Stražniki, ki so držali Hektorja, so podili ljudi nazaj. In Hektor je videl, kako so se jela premikati kolesa šeste dvokolnice. Zdaj je prišla sedma, poslednja. Bila je zaprežena s starim belcem.

Daleč za njo je bilo videti, kakor da se je nekaj zgodilo. Slišati je bilo kričanje in vriskanje. Hektor je z največjo pazljivostjo strmel v črno odprtino malih vrat.

Nenadoma je začel obupen vzklik.

Loison je stala pred njim. Šesti voz, ki se je zdaj pomikal dalje, jo je vse doslej zakrival.

Njene roke so bile zvezane na hrbtu, njeni zlati kodri porezani in iz njene ljubke višnjeve obleke so bili neusmiljeno izstrigli veliko luknjo okoli tilnika. Vsa blede je bila.

Domnevno je bila zapustila ječo prav tedaj, ko so prišli Hektorja. Zdaj je stala poleg njega; če ne bi bil imel zvezanih rok, bi se je bil lahko dotaknil.

Ko je videla Hektorja uklenjenega, se je opotekala. Eden izmed krvnikovih pomočnikov ji je pomagal. Vzdignil jo je in jo položil na dvokolnico. Vsa obupana se je držala na nogah in strmela na razcapano postavo, ki je ležala tam na cesti v prahu.

Zakaj Hektor se je bil nezavesten zgrudil. Zouzou ga je bila po tem takem pustila na cedilu...!

29. poglavje.

V mišji pasti.

Glasno zvonjenje je zbudilo Hektorja iz globokega spanja. Odprl je oči in prisluhnil. Vse mesto je bilo razburjeno. To je bilo lahko uganiti, ne le zaradi glasnega zvonjenja, ampak tudi zaradi bobnenja, ki se je čulo iz ceste, zaradi velikega prometa vozov, ki so drdrali po ulicah, in zaradi neprestanega lopotanja z vrati po hiši. Z vseh koncev in krajev je bilo slišati razburjene glasove.

Hektor je pogledal okoli sebe. Videl je, da leži v velikem, širokem prostoru; tla so bila pokrita s senom in vse je živo spominjalo na hlev. Zidovje je bilo zelenkasto od plesnobe. V kotu so bila majhna železna vrata, nad katerimi je gorela oljnata svetilka in razlivala svojo medlo luč po prostoru. Razen Hektorja je bilo zbranih v tem prostoru še mnogo ljudi in vsi so strmeli k oknom ter prisluškovali.

Iz uradnih in drugih službenih objav

Vpisni v trgovski register: Sportna delavnica B. Kolb v Višmarjih pri Ljubljani. Izdelovanje in razpečevanje sportnega orodja in potrebščin lastnega in tujeja izvora. Imetnik Kolb Albin, tvorniški obratovodja, Tacen št. 79 p. št. Vid nad Ljubljano. »Coton«, jugoslovnsko tekstilno podjetje d. s. o. z. v Ljubljani. Izdelovanje, nakup in prodaja tekstilnih izdelkov ter vseh v to stroko spadajočih predmetov. Osnovna glavica 50.000 Din. Poslovodji Milavc Zane, trgovci v Ljubljani, Dobrolova ul. 22, in Wohinz Karl, trgovci v Trstu, via Francosa 15. Harley-Davidson-Motor Import, d. s. o. z. v Ljubljani, trgovina z motornimi kolesi, znamke Harley-Davidson ter drugih znamk, avtomobili, bicikli itd. Poslovodji Klemenčič Oto, trgovci v Ljubljani, Mariborska c. 21 in Klemenčič Bruno, trgovci v Ljubljani. Gledališka ul. 12.

Spremembe in dodatki v trgovinskem registru: Banka Pehani & Co., d. s. o. z. v Ljubljani: vpíše se kolektivni prokurist Reitz Ivan v Ljubljani, Gosposka ul. 6. Pivovarna »Union« d. d. v Ljubljani: vpíše se sprememba § 7 družbenih pravil. Delniška glavica znaša 24.000.000 Din in je razdeljena na 240.000 polno vplačanih in na prinosca se glasečih delnic po 100 Din nominalne. Kranjska industrijska družba Ljubljana: Vpíše se v slovenskem jeziku sestavljeno in odobreno besedilo pravil družbe s pripombo, da sprememba pravila ne vsebujejo ne spremembe obrata in ne spremembe delniške glavice družbe. Namen družbe je pridobivanje montaniških in poljedelskih podjetij in onih industrijskih panog, ki morejo služiti izkoriščanju izdelkov teh podjetij. Tovarna za ločenje dragih kovin, d. s. o. z. v Ljubljani: Družba je upravičena ustanavljati podružnice v tuzemstvu. Združene oljarne, d. s. o. z. Ljubljana: Vpíše se kolektivni prokurist Lajoje Janko, nadknjigovodja v Ljubljani.

Izbris firme: Izbrisala se je firma A. Böhler, Ljubljana zaradi opustitve obrata. V zadržni register so se vpisali dodatki in izpremembe pri nastopnih drugih: Nabavljalna zadruga državnih nameštencev in vpojencev za Ribnico na Dolenjskem r. z. s. o. z. v Ribnici: Besedilo firme se glasi: odslej v srbohrvaščini: Zadruga državnih službenika za nabavku namirnica za Ribnico in okolico. Kmetijska hranilnica in pošilnica v Videm-Dobrepolju r. z. s. n. z.: Izbrisal se je načelstveni član Steh Ivan, vpisal pa Kokotec Janko, solski upravitelj v Dobrepolju. Stavbena in gostilničarska zadruga »Delavski dom« na Glincah: Izbrisajo se člani načelstva: Telban Janko, Verbec Franc, Zirovnik Franc, Koren Franjo in Vrbanec Valentin, vpíšejo se pa: Ogras Franc, Selan Ivan, Pezdur Ivan, Vrhovec Jože in Jandl Anton, Hranilnica in pošilnica pri Sv. Joštu nad Vrhniko: Izbrisajo se člani načelstva Skvarča Ivan, Grdadolnik Josip, vpíše pa: Zakelj Pavel, posestnik, št. Jošt 24, in Droftina Andrej, posestnik, št. Jošt 16. Hranilnica in pošilnica v Zireh: Izbrisajo se člani načelstva Oblak Jože, vpíše pa: Eržnožnik Ivan, posestnik na Dobračevi št. 16. Kmetijsko društvo za občino Stara Loka s sedežem v Virmažah: Izbrisajo se člani načelstva Trilar Gašper, vpíše pa: Trilar Matej, posestnik Sv. Duh št. 38. »Mali

Prodaja se v javnih skladiščih (Balkan) v Ljubljani, dokler traja zaloga:

VINO

OPOLO in BELO dalmatinsko od 12 gradov po Din 4 liter. (Za mesto Ljubljana se plača še Din 3-50, za okolico pri odjemu najmanj 50 litrov pa samo 1 Din drž. trošarine na 1 liter.) 11562

Vse popolnoma zdravo, naravno, dobrega okusa in lepe barve. Redka prilika.

Zahtevajte cenik!

H. Suttner, Ljubljana 4

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici
Prešernova ulica št. 4.
(Poleg frančiškanske cerkve.)

Birmanske ure za dečke od Din 44.— naprej.
Birmanske zapestne ure od Din 70.— naprej.

Zahtevajte cenik, gratis in franko.

Iz Gor. Radgone

gr— Sejem. Minuli ponedeljek je bil v našem trgu običajen živinski in kramarski takozvani Lovrenčev sejem, ki je to leto še precej dobro uspel. Bil je prijeten hladen dan brez dežja, ki je privabil mnogo ljudi. Opaziti je bilo, da se je promet na Spodnjem grisu, koder so razni sejmarji razstavili svoje blago, v primeri s prejšnjimi leti nekoliko zboljšal. Zelo živahno je bilo tudi na živinskem trgu Prignano je bilo 182 glav goveje živine, prodanih 41 glav po ceni 4 do 8 Din. V splošnem je bil ta eden najboljših letnih sejmov.

gr— Osebnost. Drž. veterinarski svetnik g. Franjo Lobnik je nastopil svoj letni dopust. Za čas njegove odsotnosti ga nadomestuje dr. veterinarski svetnik g. Alojzij Škof iz Ljutomer.

gr— Pisarno je otvoril v poslopu gosp. Martina Ritonja na Spodnjem grisu, št. 5. stavbenik g. Bogomir Fekonja.

Iz Trbovelj

t— Občinska klavnica. Z zgradbo občinske klavnice se je že pričelo. Dela do bro napredujejo in ako ostane vreme še nekaj časa lepo, bo zgradba v 14 dneh pod streho. Prihodnje dni bodo razpisana tudi dela za upravo poslopja pri klavni, kakor jih imajo klavnice po drugih krajih. V tem upravnem poslopu bo imel svojo pisarno občinski živilozdravnik, ker le v tem primeru bo mogel nadzirati dela v klavnici. Potrebno bi tudi bilo, da bi tem poslopu imel živilozdravnik tudi stanovanje, kakor je to tudi drugod.

t— Planinska tombola se bo vršila v nedeljo 17. t. m. popoldne na letnem telovadišču Sokolskega doma. Čisti ohodek je namenjen za zgradbo planinske koče na Mrzlici. Kljub krizi gredo srečke še precej v denar in to zaradi vabljenih praktičnih dobitkov kot n. pr. kolo, šivalni stroj, stenska ura, žepne ure itd.

t— Sejem v ponedeljek je bil zelo slab obisk. Ni bilo ne kupcev ne prodajalcev. Kriza se pač povsod pozna.

Iz Kamnika

ka— Sokolski praznik v Kamniku. Prvič, odkar obstoja Sokol kraljevine Jugoslavije, je bo imel naš Sokol svoj nastop in pokazal javnosti uspeh svojega delovanja v telovadnici. Na praznik, 15. t. m. ob 14.45 popoldne se bo vršil sprevod iz kolodvora v mesto na telovadišče z godbo Sokola I. iz Ljubljane. Sokolstvu naklonjeno občinstvo naj bi se v obilnem številu zbralo pri sprevodu in na telovadišču. Tudi zunanja udeležba se obeta precejšnja.

ka— Koncert. Na hitro roko aranžirani koncert Kamniškega salonskega orkestra, ki je bil v soboto v Citalnici, je kar najbolje izpadel. Zbralo se je mnogo hvalačev ne publike, ki ni štedila s pohvalo.

ka— Gasilska veselica je bila v nedeljo. Izredno vreme je privabilo mnogo zabavalcev, ki so veseljačili prav do jutra.

ka— Kamniški »pratek«. Kamnik ima pet novo senzacijo. Na sejmišču se je utaboril ogromni vrtljak, ki je bil letos že na velesejmu. Poleg vrtljaka, na katerega po hiti marsikdo, ima podjetje še razne druge zabavne zadeve. Priznati moramo, da imajo mnogi Kamničani še precej smisla za »frčanje« v aeroplančkih, seveda prave zanihi.

Jožef Samobor

posestnik

danes, previden s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb draga pokojnika se bo vršil v sredo, dne 13. avgusta 1930, ob pol 16. uri iz mrtvaške veže splošne bolnice k Sv. Križu v Ljubljani.

Ljubljana — St. Pavel pri Preboldu, 11. avgusta 1930.

Žalujejo rodbine: SAMOBOR, KORBAN, BRAUN.

Pogrebni zavod Gajšek Ivan, Vodmat.

K Sv. Roku v Dravljah

vozijo Čarmanovi avtobusi izpred kavarne »Evrope« in od glavnega kolodvora. 11833

Se priporoča IVAN ČARMAN

Zastopnika

ki redno obiskuje, po možnosti z lastnim avtom, srednje in male odjemalce, ISČE renomirana tekstilna tovarna v CSR.

Pod »Buntware 2590« na Annoncen-expedition M. Dukes Nachf. A. G., Wien I/V. 11376

POZOR!

Nacional - registrirne BLAGAJNE

nove in rabljene, s tovarniško garancijo, kakor tudi originalni NRK pribor dobite edinole pri našem za dravsko banovino avtoriziranem zastopniku g.

Leonu Tavčarju, Ljubljana, Strelška ulica št. 22/II,

po originalnih tovarniških cenah.

Pojasnila glede različnih modelov daje imenovani brezplačno, ne da bi bili obvezani k nakupu.

Predno se odločite za nakup, kontrolne blagajne, zahtevajte tudi naše ponudbe. 11377

NATIONAL CASH REGISTER PROMETNO

PODUZEČE Zagreb, Ilica 11. Telefon 61—20.

Pozor lovci

Za lovsko sezijo nudi puškarna F. K. KAISER, LJUBLJANA: Nove vrste lovske patrone znamke »R«, basane z nemškim Hasloch brezdinnim smodnikom in v zalogi bodo »Geco« patroni z nemškim Rohrwilskim smodnikom. 11

Zastave

z ali brez grba, čisto volnene, garantirane barve, v lepi izdelavi, izdeluje in razpošilja: JOSIP WINKLER, Subotica, poštni predal 48/d. Ilustrovani cenik brezplačno. 82

Svetovno znane originalne

Week-ove čaše

in aparati za vkuvavanje se dobe v sledečih veletrgovinah: Celje: Jos. Jagodič; Maribor: Karl Lotz in Pinter & Lenard;

Glavna zaloga za Jugoslavijo: »FRUCTUS« Ljubljana, Krekov trg 10. 60a

Pišite takoj po veliki brezplačni

KATALOG

tovarne glasbil, gramofonov in harmonik.

Meinel & Herold

prodajna podružnica Maribor, šte. 101-B

in tudi Vi boste imeli do 197 bro godbo in veselje v hiši.

Kupim dobro ohranjeno žago

s polnojarmenikom, 2 cirkularkama, 1 žago za rezanje roba ter turbino s 50 HP ali lokomobil 30—40 HP.

Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Metohija«. 11393

Zahvala.

Ob prerani smrti našega ljubega, nepozabnega soproga in očeta, gospoda

Frana Kocbeka

nadučitelja v pokoju

smo prejeli od vseh strani toliko pismenih in ustmenih dokazov iskrenega sočustvovanja, da se vsakomur posebej ne moremo zahvaliti.

Zato izrekamo vsem prijateljem in znancem ter pokojnikovim častilcem, ki so spremenili pokojnika na njegovi zadnji poti, kakor tudi vsem, ki so se nas spomnili na ta ali oni način v naši najtežji uri, najpristranejšo zahvalo. Iskrena hvala tudi vsem darovalcem cvetja in vencev, pevcem za žalostinke in gg. govornikom za prekrasne poslovilne besede.

Velika ljubezen in spoštovanje, ki smo ju doživeli ob pokojnikovi smrti, sta nam v veliko uteho v naši tugi in bolesti. 11389

Gornji grad, dne 12. avgusta 1930.

Globoko žalujoči ostali.

Občina Ljubljana

Mestni pogrebni zavod

VOZELJ KAROLINA naznanja v svojem in v imenu otrok vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresujočo vest, da je njen nad vse ljubljani sopro, oče, brat, stric in svak, gospod

FRANC VOZELJ

restavratel v Kranju

dne 12. t. m. po kratki, mukepolni bolezni boguydano preminul.

Truplo blagega pokojnika prepeljemo v Kranj, kjer se bo vršil pogreb v četrtek, dne 14. avgusta 1930, ob 4. uri popoldne izpred doma. Žalosti, Kranj (poleg kolodvora), na farno pokopališče v Smartnem pri Strazišču.

Kranj, dne 12. avgusta 1930.

11383

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglaševanje, ki služi v posredovalni in socialni namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če naj pove naslov Oglasni oddelki »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglaševalec pod šifro je plačati pristojbino za šifro 3 Din. Telefonske številke: 2492, 3492

Mali oglasi

Kdor hoče da se mu pošlje ali kako drugo informacijo tičečo se malih oglasov naj priloži v znamkah 2 Din sicer ne bo prejel odgovora! 2 Din

CENE MALIM OGLASOM:

Zenitve in dopisovanja ter oglaševanje trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 5 Din. Vse pristojbine je upoštevati obnemem z naročilom, sicer se oglaševalec ne priobčujejo. St. ček. rač. pri Pošti, hranilnici v Ljubljani, 11842.

Naslovi malih oglasov

In druge informacije tičečo se oglasov, se dobijo tudi v podružnicah »Jutra« v

Novem mestu in na Jesenicah

Ljubljanska cesta št. 42 pri kolodvoru št. 100

Male oglase in inserate naročite v naših podružnicah.

Službe dob.

Dobro šiviljo

in učena sprejme krmarske delavce. L. R. 13. Ljubljana. Mestni trg 8. 32938

Mesari. vajenca

sprejme Bauman Franjo, mesarski mojster v Trzinu, Mesarija Marija Srečna. Trzin. stop takoj. 32917

Kuharico

sprejme takoj. Vprašati v gostilni »Oraoc«, Zagreb, Frankopanska ulica št. 13. 32905

Manufakturnist

izurjen in zanesljiv, prost volje obvez, dobi mesto takoj. Ponudbe po možnosti s sliko in pogoji na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Manufakturnist 32904

Korespondentko

s perfektnim znanjem nemške in strogojstvenje sprejme. Ponudbe na tovarno živiljev L. Razborček. 32902

Vodjo pisarne

preizkušnega in v večletno prakso izkušen za takoj. — Dopise na področje »Vodja pisarne«. 32888

2 gaterista

pridna in poštena, zmožna popravil vodne in tur. in. rabi Karl Kovač, Cabar, Dravska banovina. 32830

Hišnika

vajenega dela na vrtu sprejme takoj. Ponudbe s natančno navodilo pod šifro »Vesten hišnik na oglaš. oddelku »Jutra«. 32945

Tamburirko

dobro izurjeno sprejme takoj v stalno službo. — Dopise na oglašni oddelku »Jutra« pod »Tamburirko 32735

Čevljar. vajenca

sprejme. A. Mulej, modna čevljarica, Jesenice 134. 32830

Trgovski pomočnik

po možnosti unjarske stroje, ki bi potoval po Sloveniji, dobi mesto. Ponudbe pod »Marjiv« na oglašni oddelku »Jutra«. 32954

Učenke

na mehanično umetno vejevanje in predisk sprejme Matko & Miki, Ljubljana, Dalmatinova 13. 32974

Fotogr. pomočnika

dobro izurjenega, s plačo po dogovoru sprejme v stalno službo atelje Ivančič — Crikvenica. 32952

Učenke ali učenca

s predpisano šolsko predizobrazbo, v trgovino uspešno sprejme. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Akviziter«. 32710

Akviziterja

agilnega, s srednjetehtnično izobrazbo sprejme proti fiksnim plačam in proviziji. — Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Akviziter«. 32710

Strojnik

na stabilen parni stroj 600 Ks, ki se razume tudi na električne naprave, dobi plačbo. — Pismene ponudbe na tovarno Bonac, Ljubljana. 32971

G. Th. Rotman:

Sambo in Joko

Vesela levja zgodba.

Take žalitve, take srčate, takega slova soper veličanstvo pa vendar ni mogel trpeti, on, kralj puščav! Strašno rojevanje se je začelo po vrtu in odmev ga je raznesel na vse strani. Ubogi konj pred vozom se je na smrt ustrašil, zdiral je kar tja v en dan, vlečeč utro za seboj... In — Sambo je bil prost! Poln krovčene maščevalnosti je bil udri za bežečo množico.

Urejuje Davorin Ravljen, Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolff Ribnikar, Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek, Za inseratni de je odgovoren Alojzij Novak, Vsi v Ljubljani.

12. 8. 1930

12. 8. 1930

12. 8. 1930

12. 8. 1930

12. 8. 1930

12. 8. 1930

12. 8. 1930

12. 8. 1930

12. 8. 1930

12. 8. 1930

12. 8. 1930

12. 8. 1930

12. 8. 1930

12. 8. 1930

12. 8. 1930

12. 8. 1930

12. 8. 1930

12. 8. 1930

12. 8. 1930

12. 8. 1930

12. 8. 1930

12. 8. 1930

12. 8. 1930

12. 8. 1930

12. 8. 1930

12. 8. 1930

12. 8. 1930

Kontoristinja

vestno in samostojno moč, zmožna vseh pisarn. del, z znanjem slovenščine, nemščine in arhivirane, nemščine v pisavi, sprejemem v stalno službo. Lastnoročno pisane ponudbe s predpisano zadnjega šolskega diplome, navedbo doseganega službovanja ter tabele plače je poslati na podružnico »Jutra« v Celju pod šifro »Manja industrija«. 32977

Pomožno žensko pisarniško moč

izšče večje podjetje v Ljubljani za svojo pisarno. Nastop takoj. Ponudbe s navedbo na oglaš. oddelku »Jutra«. 32902

2 cirkularista

pridna in poštena rabi takoj Karl Kovač, Cabar, Dravska banovina. 32830

Plačilno natakario

spretno in posebno veščo nemščine, izkušeno kavicje, sprejme hotel »Triglav« v Bohinjski Bistrici. 32903

Učenko

za strojno pletenje, s oskrbo v bihi sprejme A. Dornot v Litiji. 32731

Brivskega vajenca

sprejme Hinko Dolenc, Poljanska cesta št. 32. 32932

Služkinjo

veščo kuhe sprejme takoj. Naslov pove oglaš. oddelku »Jutra«. 32921

Šiviljo za pletenine

sprejme takoj. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 32923

Pletilje

Sprejme več dobro izveženih pletilj k popolnoma novim in modernim urejenim strojem, s razno in to strojno spajajoča dela. — Ponudbe na trdnico Anton Savnik, Škofja Loka. 32990

Učenko

možno in zdravno, s potrebnim šolsko izobrazbo, pošten, staršev, sprejme trg. meš. blaga Zvonko Podgornik, Metlika. 32990

Kontoristinja

veščo slov. in nemškega jezika, vseh pisarn. poslov ter knjigovodstva izšče m. One, ki so bile že v štiri stroki zaposlene, imajo prednost. Naslov pove oglaš. oddelku »Jutra«. 32903

Trgovski potniki

zmožnega krojaške stroje, sprejme pod ugodnimi pogoji. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Lepa eksistenca«. 32943

Potnika

zmožnega krojaške stroje, sprejme pod ugodnimi pogoji. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Lepa eksistenca«. 32943

Potnika

zmožnega krojaške stroje, sprejme pod ugodnimi pogoji. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Lepa eksistenca«. 32943

Zaslugež

zmožnega krojaške stroje, sprejme pod ugodnimi pogoji. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Lepa eksistenca«. 32943

Inkasante-zastopnike

proti fiksnim proviziji, za Gornji grad, Slovenjgradec, Dravograd in Prevalje sprejme. — Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Singer« d. d., Slovenjgradec. 32986

Kontorist

strojopisec in stenograf — zmožnega krojaške stroje, sprejme pod ugodnimi pogoji. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Lepa eksistenca«. 32943

Absolvent šole

strojnega oddelka, izšče primerno nameščenega. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 32928

Gospodična

izučena v šivniji, ljubiteljska otrok, ki bi pomagala tudi pri gospodinjstvu, želi službo pri kakšni družini. Naslov pove oglaš. oddelku »Jutra«. 32940

Vzgojiteljica

inteligentna, ki govori hrvaško, nemško in slovensko, izšče službo. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Ljubiteljska otrok«. 32930

Službo slugo

v pisarni, skladu ali trgovini izšče mlad, zdrav in zanesljiv mladenič iz dobre hiše. Najraje v Ljubljani, gre pa tudi v Maribor, Celje, Kranj, Kamnik ali Jesenice. Cenjene ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod značko »Nastopim takoj«. 32957

Puhasto perje

iz 30. Dina razpisilom po ovrzati, salmst 5 kr. potem čisto belo goske iz 130 Dina in čisti puh iz 250 Dina. L. Brozović, Zagreb. Ilica 82. kemična čistilnica oerla. 262

Brivnico

dobro izlobo na prometni točki v Celju oddam v najem, event. tudi prodam. Naslov pri podružnici »Jutra« v Celju. 32976

Urejuje Davorin Ravljen, Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolff Ribnikar, Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek, Za inseratni de je odgovoren Alojzij Novak, Vsi v Ljubljani.

12. 8. 1930

Za postrežnico

grem v dopoldanskih urah Naslov pove oglaš. oddelku »Jutra«. 32911

Potnik

1. oblastv. koncesionirana šolerska šola Camernik, Ljubljana. Dunajska cesta št. 30 (Jakovci) telefon 2236. Pusk in praktično vožnje 251

Instruktor

instruirati dijake za pripravne izpite in malo maturo iz vseh predmetov. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 32930

Instruktorico

dobro moč, za več ur na dan, za malo maturo na sen. real. gimnaziji takoj sprejemem. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 32948

Knjige

Brockhaus. leksikon skoraj nov in Valvasor II., zelo dobro ohranjen poceni naprodaj. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 32990

Službo išče

stara 15 let, doživljeni 7 razredni ljudske šole, se želi izučiti v kakšni trgovini mešanega blaga — kjerkoli kjer bi imela hrano in stanovanje. Naslov pove oglaš. oddelku »Jutra« v Celju podružnici »Jutra«. 32979

Dober serviser

sprejme takoj službo. — Martini P. & F. T., Maribor, Koroska cesta 64. 32982

Mizarski pomočnik

vajen stavbenega in poštvenega dela, želi prenesti službo. Naslov pove oglaš. oddelku »Jutra«. 32984

Pekovski pomočnik

zmožen v vseh delih, izšče službo. Nastopim takoj. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 32973

Absolvent

bankega in komercialnega tečaja s odličnim uspehom, želi takoj stopiti v službo — najraje k večjemu podjetju. Naslov pove oglaš. oddelku »Jutra«. 32964

Na Hofnju

pri Poniki je napredaj lep velik travnik in lep gozd za sečnjo. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 32987

Posredovalec

družba s o. z. realiteta pisarna Tavčarjeva ul. 6 prodaj: HISO na Glincah, novozidano, 6 enosobnih stanovanj, vrt, Din 175.000. Ugodni plačilni pogoji. Rentabilna hiša. HISO, novozidano, 800 m² vrta, Rožna dolina, dva dvosobna in eno enosobno stanovanje, balkon — vse trditeljske, klet, parke, elektrika, vodovod, Din 180.000. Ugodno plačilo. VILO, novozidano, 900 m² vrta, Rožna dolina, dva dvosobna stanovanja, parke, elektrika, vodovod, Din 180.000. Ugodno plačilo. HISO-VILO, Področje — 1400 m² sveta, 2 dvosobna stanovanja, elektrika, vodovod, posestva stavba s pralnico in dvoranico — 265.000 Din. Takoj potrebno le 60.000, ostalo po ugodni obrestni meri. STAVBIŠČE v Kolesji — 1000 m² po Din 29 za m². STAVBIŠČE med Kolesji in Trilasko cesto, 1900 m², po Din 27 za m². PARČLO v Zelenci — preko 320 m², Din 12.000

Kolesa

Lahko moško kolo dobro ohranjen naprodaj v Prečni ulici 2 — parter. 32983

Kupim

Podružnični trgovci, ki si upajo zbrati najmanj 1 vagon spodaj navedenih predmetov, se prosijo, da pošljijo svoje naslove na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Kupim«. V postoj. — fital vseh vrst, goske, ajda, prosa, ječmen, hmelj in vino la. 32995

Brusnice

v vsaki množini po dnevni ceni kupuje Srečko Potnik in drug, Ljubljana, Metelkova ul. 13. 32932

Hrastove hlode in frize

kupujem. Ponudbe s navedbo cene na naslov: Ivan Srečko, tovarna parketov in parne žage, Ljubljana, Metelkova ulica 4. 28549

Svileno rdečo ruto

rožasto, veliko, kupim za k narodni noši. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 32924

Lahko kočijo

enovrtno, v dobrem stanju kupi Jož. Franekovič Brežice št. 104. 32903

Prodaj

Električni lestenec velik in lep, skoraj nov naprodaj. Naslov pove oglaš. oddelku »Jutra«. 32794

Radi odpotovanja

poceni naprodaj: velika preproga, skoraj nov šivalni stroj »Singer«, 2 šivalni in še druge stvari. — Naslov pove oglaš. oddelku »Jutra«. 32925

Novo opravo

s stanovanjem radi selitve poceni prodam. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 32930

Novo spalnico

s stanovanjem radi selitve poceni prodam. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 32930

Pohištvo

naprodaj v Križevnjaki ul. št. 10-11. 32968

Sadje

Jabolka kisa in zdravja, v vsaki množini po dnevni ceni kupuje Srečko Potnik in drug, Ljubljana, Metelkova ulica 13. 32933

V najem

dobro izlobo na prometni točki v Celju oddam v najem, event. tudi prodam. Naslov pri podružnici »Jutra« v Celju. 32976

Natakarica

zmožna kavicje, izšče službo. Naslov pove oglaš. oddelku »Jutra«. 32942

Natakarica

zmožna kavicje, želi službo do 24. ali v zvezi tudi gostilno na račun. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod »Postena«. 32941

Šteparica

dobro izurjena in vajena raznih čevljarških del, izšče službo. Gre tudi na deželo, kjer bi imela vso oskrbo. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 32948

Natakarica

je 5 let pri enem gospodarju, zmožna kavicje, želi prenesti mesto v Ljubljani. Naslov pove oglaš. oddelku »Jutra«. 32939

Absolvent trg. šole

dobro stenograf in strojopisec, zmožen slov., erborvatskega in nemškega jezika, izšče službo. Cenj. ponudbe na podružnici »Jutra« v Celju pod šifro »Dobra pisarniška moč«. 32978

Dekle

stara 15 let, s dovršenimi 7 razredni ljudske šole, se želi izučiti v kakšni trgovini mešanega blaga — kjerkoli kjer bi imela hrano in stanovanje. Naslov pove oglaš. oddelku »Jutra« v Celju podružnici »Jutra«. 32979

Kapital

Tihega družabnika s 30-30.000 Din izšče na zelo ugodnih pogojih. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod značko »Družabnik 00«. 32904

Posvetva

Trinadstropno hišo sredi mesta prodam pod ugodnimi pogoji. Naslov pove oglaš. oddelku »Jutra«. 32914

</